БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 148 (3120).

31 ИЮЛЬ ШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

КРЕМЛДАГИ МУЗОКАРАЛАР

Гвинея демократик партиясининг бош секретари, Гвинея Республикасининг президенти Аҳмад Секу Туре 28 ва 29 июлда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин ва СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян билан музокаралар олиб борди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида томонлар халқаро кескинликни юмшатишга, тинчликни мустаҳкамлашга, империализм ва мустамлакачиликка қарши курашга, миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга, Африка халқлари бирлигини мустаҳкамлашга тааллуқли масалалар устида фикрлашиб олдилар.

Гвинея томонидан музокараларда Гвинея демократик партияси миллий сиёсий бюросининг аъзолари молия ва планлаштириш давлат министри Алҳожи Сайфулай Диалло, ташқи ишлар министри Лун Лансана Беавоги, ўрмонзор Гвинея районидаги муҳтор министр Нфамара Кейта, президент маҳкамаси ҳузуридаги ички ишлар хизматининг бош директори Дамантанг Камара, шунингдек иқтисодий тараққиёт масалалари билан шуғулланувчи давлат секретари Карим Фофана ва Гвинея Республикасининг СССРдаги элчиси Морис Камара қатнашдилар.

Совет томонидан музокараларда СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат Комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат Комитети раисининг ўринбасари Д. Д. Дегтярь, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари М. В. Зимянин, СССРнинг Гвинея Республикасидаги элчиси А. Л. Воронин, СССР Ташқи ишлар министрлиги иккинчи Африка бўлимининг мудири Б. И. Караваев иштирок этдилар. (ТАСС).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ КУБАДА

ГАВАНА, 29 июль. (ТАСС). 26 июль кунини байрам қилишда қатнашаётган Совет делегацияси кеча Кубадаги энг йирик ўқув юртларидан бири — мамлакатдаги Марказий Лас-Вильяс вилоятининг маркази бўлган Санта-Клара шаҳри университетига борди. Университет студентлари ва ўқитувчилар меҳмонларни — делегация бошлиғи — Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси И. Г. Кэбинни, қаҳрамон космонавтлар П. И. Беляев, А. А. Леоновни ҳамда делегациянинг бошқа аъзоларини самимий ва дўстона кутиб олдилар.

ГВИНЕЯ ПРЕЗИДЕНТИ МОСКВАДАН БУДАПЕШТГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МОСКВА, 30 июль. (ТАСС). Гвинея Демократик партиясининг бош секретари, Гвинея Республикасининг Президенти Аҳмад Секу Туре расмий визит билан СССР да тўрт кун меҳмон бўлиб тургандан кейин бугун Москвадан Будапешта жўнади.

Гвинея ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Б. Н. Пономарёв ва бошқалар, шунингдек меҳнаткашларнинг жуда кўп вакиллари Аҳмад Секу Турени узатиб қўйишди. Узатиб қўйганлар орасида СССР даги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам бор эди.

Аэродромда фахрий қоровул саф тортиб турди. Гвинея Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

САБЗАВОТ ТАЙЁРЛАШГА ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР!

Деҳқон маҳсули — дастурхон безаги. Ана шу дастурхон рангбаранг, тўкин-сочин бўлиши учун ҳар бир киши — ишчи ва олим ҳам, хизматчи ва врач ҳам, ҳамма-ҳамма аввало деҳқонга мурожаат қилади. Ундан узум, қовун, тарвуз, олма ва шафтоли, қаймоқ ва нон олади. Ана шу харид қилган буюмлари мазали, ширали бўлса, уларни истаган вақтида керагича топа билса, шунда у: «раҳмат деҳқон, боғбон, чорвадор ўртоқ!» дейди чин юракдан. Асл деҳқон эса ноз-неъмат сероб бўлсин, харидорга маъқул бўлсин, деб меҳнат қилади, тер тўкади.

Шу кунларда тўйларда, янги уйларга кўчиб кириш маросимларида бўлсангиз, Дўрмон олмаси, Пискент ва Паркент чилласи, Дамачи қовуни, колхоз-совхозлардан келтирилган ширин-шарбат мевалар билан безатилган дастурхонлар яшнаб туради. Ҳар бир дона узум ёки олмада, шафтоли, қовун ва тарвуз каржида деҳқон меҳри ва меҳнати бор. Узумини еб туриб, боғини сўрамай иложингиз йўқ. Сўрайсиз. Генерал Собир Раҳимов номли ёки «Қизил Ўзбекистон» колхози боғидан, деб жавоб беришади. Боғбонга, деҳқонга раҳмат айтасиз.

Областимизнинг илғор сабзаваткор хўжаликлари картошка, сабзавот, қовун-тарвуз ва мевани кўпайтиришда ташаббус кўрсатмоқдалар. Калинин ва Оржоникидзе районларидаги Карл Маркс номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Собир Раҳимов номли, Свердлов номли, Ленин номли ва бошқа колхозлар сабзавот ва картошка экинлари майдонини кенгайтириш билан бирга, унинг ҳосилдорлигини оширишга, қўл меҳнатини механизациялашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ана шу хўжаликларнинг илғор бригада ва звенолари эртанги, ўртанги ва кечки сабзавот ва полиз экинларидан ҳар йили баракали ҳосил етиштираётирлар.

Ҳозир сабзавотчилар ва тайёрлов ташкилотлари қизғин ва ғоят муҳим даврни ўтказмоқдалар. Ҳамма ерда мева-чева, сабзавот ва полиз экинлари ғарқ пишган. Ана шундай пайтда улардан ишни пухта ташкил этиш, пайкалларда, боғларда етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва шаҳар аҳолисига етказиб бериш талаб этилади.

Тўғри, ҳосил мўл. Аммо уни йиғиштириб олиш ва тайёрлаш қониқарсиз бормоқда. Сабзавот етиштирувчи районлар, колхоз ва совхозлар ҳамда тайёрлов органларининг раҳбарлари бу масала билан жиддий шуғулланмаётирлар. Жойларда қатъий контроль ўрнатилмаган. Шундай аҳвол юз бераётгани натижасида Тошкент шаҳридаги бозорларда, областнинг шаҳар ва районларидаги бозорлар ва сабзавот билан савдо қилувчи дўконларда мева-чева, сабзавот, полиз экинлари кам савдо қилинмоқда.

Областимизнинг Чирчиқ, Олмалиқ, Оҳангарон, Бекобод ва бошқа шаҳарларида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун фидокорона меҳнат қилаётган шонли ишчиларимиз, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаб туриш сабзавотчиларимизнинг шарафли бурчидир. Афсуски, бу шаҳарлардаги ҳамма дўконларда ҳам картошка, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари мунтазам сотилади, деб бўлмайди. Область матлубот союзи (раиси ўртоқ Расулев), «Ташзаготплодоовошчтрест» (бошлиғи ўртоқ Айрапетов), область савдо бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Юсупова) ва уларнинг жойлардаги органлари бу соҳада ташаббус кўрсатиб ишламаётирлар. Улар кўпинча сводкабозлик ва қоғозбозлик билан ўралишиб қолмоқдалар.

Калинин ва Оржоникидзе районлари асосий сабзавоткор районлар ҳисобланадилар. Бу районларнинг колхоз ва совхозлари сабзавотдан, полиз экинлари ва мевадан мўл ҳосил етиштирдилар. Лекин бу районларда сабзавот тайёрлаш ва уни тайёрлов пунктларига етказиб бериш ишлари қониқарли эмас. Шунинг натижасида Тошкент бозорларида кўпинча четдан келтирилган сабзавот маҳсулотлари сотилмоқда. Бу районларнинг марказларида, қишлоқ жойларда ва посёлкаларда кўплаб аҳоли яшайди. Уларнинг маълум бир қисми колхоз ва совхозларнинг картошка, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари йиғиб-териб олишида бевосита ёрдам бериши мумкин. Лекин район раҳбарлари ана шу аҳолини сафарбар этиш ўрнига шаҳардан ёрдам сўрайдилар. Сабзавот тайёрлашнинг суст бораётганлигига ўзларининг фаолиятсизликларини эмас, ўринсиз баҳоналарни сабаб қилиб кўрсатмоқдалар.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ишни ташкил этишда бирмунча камчиликларга йўл қўймоқдалар. Сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотларини йиғиштиришда қатнашаётган колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнат унуми паст. Шу нарса ачинарлики, область совхозларида бир кунда бир ишчининг тайёрлаётган маҳсулоти 40 килограммдан ошмайди. Баъзи хўжаликларда колхозчилар ва совхоз ишчилари учун етарли маданий-маиший шароит яратиб берилмаган. Калинин ва Оржоникидзе районларининг партия, совет ва хўжалик ташкилотлари раҳбарлари сабзавот тайёрлаш, жўнатиш ва уни тегишли жойларга ўз вақтида етказиб беришни намунали ташкил этишлари лозим. Областимизда сабзавот етиштирувчи совхозлар анчагина. Аввало бу хўжаликларда картошка тайёрлаш давлат плани суст бажарилмоқда. Ихтисослаштирилган совхозлар трестининг раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ Олимжонов) сабзавот тайёрлашни кучайтириш билан етарли шуғулланмаётирлар.

Район партия, совет ва хўжалик ташкилотлари, область савдо ва тайёрлов органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари сабзавот, картошка, мева-чева ва полиз экинлари маҳсулотлари тайёрлаш суръатини кескин оширишлари керак. Бунинг учун ҳамма ерда ишни пухта ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, транспорт воситаларидан тўла фойдаланиш зарур. Шаҳар аҳолисини, ишчилар ва колхозчилар дастурхонини деҳқонларимизнинг турли ноз-неъматлари билан тўкин қилиш ғоят муҳим ва шарафли вазифадир. Сабзавот тайёрлашдаги сусткашликка барҳам берайлик.

МАШИНА ТЕРИМИГА МОСЛАБ

Машина терими энг масъулиятли иш. Унинг муваффақиятли ўтиши учун пахтакор деҳқон йил бўйи тайёргарлик кўриши керак. 1-«Далварзин» совхозининг 7-бўлимидаги ўртоқ Тожихон Усмонова бошлиқ бригада деҳқонлари ҳар йили ҳам анз шундай қиладилар.

Бу йил бригаданинг деярли ҳамма майдонидаги ҳосил «зангори кема»лар билан йиғиб териб олиниши лозим. Пахтакорлар шу кеча-кундузда ғўзани машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Пайкалларда кўчат сони етарли. Ҳар туп ғўзада 4—5 тадан кўсак ва бир қанча гул санаш мумкин.

— Ғўзаларимизнинг бундай серавж бўлиб ўсаётгани, — дейди бригадир Т. Усмонова, — ўтган йилнинг кузидан бошлаб қилаётган меҳнатимизнинг дастлабки самарасидир. Кузда ерни шудгорлашдан олдин гектар бошига 4—5 тоннадан маҳаллий ўғит солганмиз. Ўша ўғитлар мана энди ўз кучини кўрсатаяпти. Бундан ташқари ғўза парвариши бошлангандан буён ўсимликни озиқлантиришни эрта муддатларда тугаллаш учун курашдик. Негаки, ғўза ёшлигида озиқлантирилса мўл ҳосил тўплаши билан бирга машинабоп ҳам бўлиб ўсади.

Шу кеча-кундузда бригада сувчиларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар ҳар томчи сувдан фойдаланиб қолишга ҳаракат қилишаяпти. У. Сетметов, С. Эгамқулов, А. Туркманбоев ўртоқлар ғўзани шарбат сувига қондиришда бошқаларга ўрнак кўрсатишмоқда.

Э. ҚИРҚБОЕВ,
Б. САФАРОВ.

СМОРОДИНА ПИШДИ

Оржоникидзе (ЎзТАГ). Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг плантацияларида қора смородина йиғим-терими оммавий тус олиб кетди. Илгарилари Ўзбекистоннинг иссиқ об-ҳаво шароитида бундай мевани етиштириб бўлмайди, деб ҳисобланиларди. Селекционер С. И. Ягудина бу фикрнинг нотўғри эканлигини исботлади. У қизил ва сариқ смородинанинг юқори ҳосилли ва иссиққа чидамли навларини яратди. Ҳозир смородинанинг ҳар тупидан 14—20 килограммдан мева териб олинаяпти.

Институт кейинги йилларда Ўзбекистон ва Қозоғистондаги хўжаликларга ярим миллион тупдан ортиқ смородина кўчатларини етказиб берди. Эндиликда яна қарийб 200 минг туп кўчат етказиб берилади.

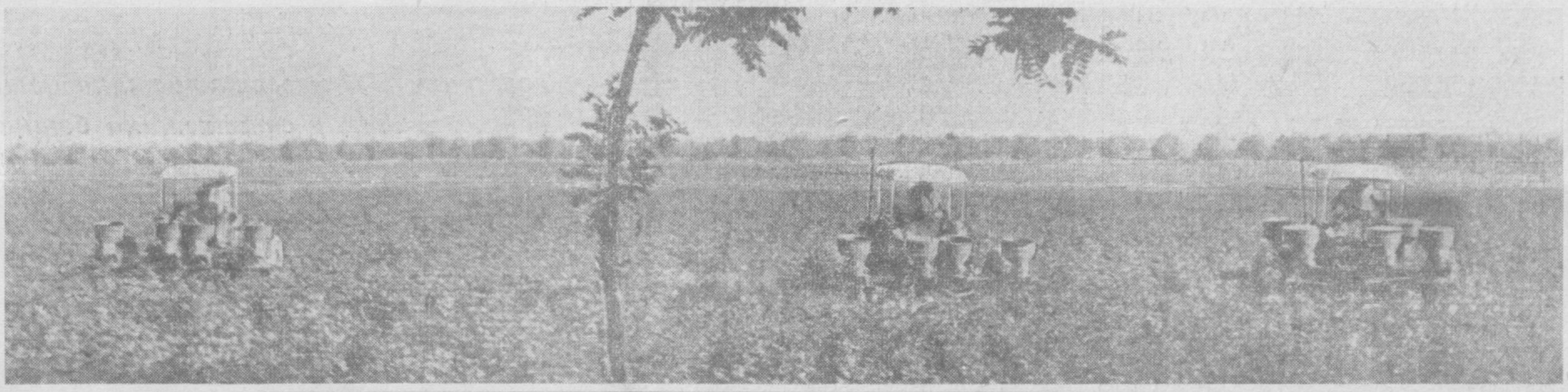

Шу кеча-кундузда Бўкадаги «Ленинизм» колхозининг ўртоқ Т. Пардаев бошлиқ бригадаси деҳқонлари мавжуд 160 гектар майдондаги ғўзаларни кўнгилдагидай парвариш қилишаяпти. Бригада ичида 3 та механизациялашган звено бор. Уларнинг аъзолари ўзаро ҳамкорликда иш тутишмоқда. Суратда: звено бошлиғи — механизаторлар С. Тошхўжаев, М. Умурзоқов ва Х. Ҳайитов ўртоқлар бошқараётган агрегатлар ғўза қатор ораларини культивация қилаяпти.

А. Абалян фотоси.

АГРЕГАТЛАР ШАЙ БЎЛСИН

Бугун Киров номли совхознинг 3-бўлими жуда гавжум. Бу ерда ҳамма бўлимлардаги механизатор, звено бошлиқлари йиғилишган. Улар мажлисга эмас, дастурхон устида маслаҳатлашиб олиш учун тўпланганлар. Механизаторлар чеканкани тезда тамомлаш ҳақида гаплашишарди.

Совхоз далаларида мўл ҳосил учун тўла замин яратилди. Ана шу мўл ҳосилни сақлаш, кўпайтириш учун чеканкани тезда тамомлаш, суғориш ва культивацияни давом эттириш, машина билан пахта теришга тайёрлик кўриш, айрим пайкаллардаги ўтларни юлиб ташланиши шарт. Пировардида механизаторлар мана шу вазифаларни амалга ошириб, аввалги социалистик мажбуриятларида кўрсатилганидан кўпроқ ҳосил етиштиришга қарор қилдилар. Механизаторлар бирма-бир туриб бу йилги мавсумда машина билан қанчадан пахта теражакларини ва оладиган ҳосилларини айтдилар. Йиғилишнинг хулосаси шу бўлдики, совхоз коллективи 1965 йилда ҳар гектар ердан пландаги 19 ўрнига 27 центнердан ҳосил олиб, давлатга 7 минг тонна пахта етказиб беради, 3250 тонна пахтани машина билан териб олади.

Фақат Киров номли совхоздагина эмас, балки Ўрта Чирчиқ районидаги барча хўжаликларда шу хилда йиғилишлар бўлиб ўтди. Август ойида қилиниши лозим бўлган вазифалар белгиланиб, қўшимча, мажбуриятлар қабул қилинмоқда. Машина билан пахта териш планлари қайта кўриб чиқилмоқда. Мана шунга кўра бу йил районда ўтган йилги 21 минг ўрнига машина билан 24 минг тонна пахта териб олинади. 22 минг гектар пахта майдонидан 18 минг гектари машина теримига ажратилган. Механизаторларнинг бу ҳаракати шубҳасиз мақтовга сазовордир.

Хўш, Ўрта Чирчиқ районида машина билан пахта териш, мана шу яхши ниятни амалга ошириш учун қандай тайёрлик кўрилаяпти? Бу соҳада Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида кўзда тутилган вазифалар қандай амалга оширилаяпти. Техника ремонти, кадрлар тайёрлаш талабга жавоб берарли даражадами?

Ўтган йили райондаги хўжаликларда 531 та пахта териш машинаси бор эди. Бу йил унга қўшимча 75 та янги машина сотиб олинди. Машиналар сони район хўжаликларида 606 тага етди. Яна 12 та машина сотиб олиш мўлжалланмоқда.

Машиналарни мавсумга тайёрлаш Энгельс номли, «Партия XXII съезди», Охунбобоев номли колхозларда яхши давом этаяпти. Энгельс номли колхозда ҳозиргача мавжуд 31 та пахта териш машинасидан 14 таси ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйилди. Охунбобоев номли, «Партия XXII съезди» колхозларида ҳам иш чакки эмас, ремонт ишлари жадал давом эттирилаяпти.

Бироқ кўпчилик хўжаликларда машиналарни мавсумга тайёрлаш кўнгилдагидек эмас. Сўнгги вақтларгача бу иш жуда суст давом этди. Тузилган графиклар бажарилмай қолаверди. Бу ишга жуда кеч киришилди. Масалан, «Коммунизм», «Ленин йўли», Карл Маркс номли колхозларда айниқса пахта териш машиналарини ремонтдан чиқариш ишига етарли эътибор берилмади. Техника ремонти учун зарур бўлган даражада ишчи кучлари ажратилмади.

«Ленин йўли» колхозида 60 та пахта териш машинаси бор. Шундан 20 таси янги сотиб олинган. Қолган 40 та машинани ремонтдан чиқариш керак. Аммо ремонт ишларига тўла киришилмаган. Бундан ташқари ремонтга қатнашаётган механизаторлар учун қулай шароит яратилмаган. Аввало пахта териш машиналарининг қисмлари очиқ жойда, ерда ремонт қилинаяпти. Машинани қисмларга ажратиш ва яна ўз ўрнига қўйиш учун зарур бўлган асбоблар, калидлар етарли эмас. Сўнгра устахонада ишлаб турган механизаторларга овқат қилиб берилмаётгани учун улар уйларига бориб келишга мажбур бўлмоқдалар. Бош инженер Валерий Смикин бу тўғрида сира қайғирмайди. Шунинг натижасида 40 та машинадан эндигина 6 таси ремонтдан чиқарилган.

Ўртоқ Александр Барсиков бош инженер бўлган Карл Маркс номли колхозда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Бу икки колхознинг раиси Холтурсун Пўлатов, Турғун Орипов ўртоқлар ремонтда ишлаётган механизаторларнинг ҳолидан хабар олмаётирлар.

Яқинда пахта териш машиналарини мавсумга тайёрлаш ишларига раҳбарлик қилиш учун районда махсус штаб тузилди. Штаб техника ремонтини 20 августгача тамомлаш учун график тузди. Ҳар бир хўжаликдаги машиналар ҳисобга олиниб уларни ремонтдан чиқариш муддатлари белгиланди. Мана шундан кейин ишда бир даража силжиш бўлди.

Кадрлар тайёрлашга ҳам алоҳида эътибор берила бошланди. «Узсельхозтехника»нинг район бўлими ҳузурида механик-ҳайдовчилар тайёрлайдиган бир ойлик курс очилди. Бунда 102 киши ўқияпти.

Лекин шунга қарамай айрим хўжаликларда техника ремонтига астойдил киришилмаяпти. Бу ишга қатнашиши лозим бўлган 528 киши ўрнига фақат 306 киши қатнашаяпти.

Бу соҳадаги ишларни суст бораётганлигига запас қисмларнинг етарли бўлмагани ҳам сабаб бўлаётир. Запас қисмлар билан таъминлашда «Узсельхозтехника» область бўлимининг адолатли иш қилмаётганини, баъзи фактлар яққол кўрсатиб турибди. Масалан, шу кунларда ремонт учун счётка жуда зарур. Бироқ «Узсельхозтехника» область бўлими Оққўрғон районига 17 минг дона счётка юборгани ҳолда Ўрта Чирчиққа 5 минг дона ажратган. Бундан ташқари 204-подшипник, насос, генератор, аккумулятор, олдинги ғилдирак, учун резинка сингари запас қисмлар етишмаётганидан кўп жойларда ремонт ишлари тўхтаб турибди.

Бу йил ўртачирчиқликлар катта ғайрат билан ишлаб, мўл ҳосил учун пухта замин яратдилар. Деҳқонларнинг бу олижаноб ҳаракатларини, яхши ниятларини рўёбга чиқариш техникадан фойдаланиш даражасига боғлиқ. Шунинг учун техникани мавсумга тўла тайёрлашдаги мавжуд камчиликлар тезда бартараф қилиниши зарур.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

БАЛХАШ СОВҒАСИ

ОЛМАОТА. Қозоғистон темир йўл магистралини ётқизаётган қурувчилар геологларнинг темир йўл яқинидан чинакам ҳазина топиб олишларини ҳатто хаёлларига ҳам келтирмаган эдилар...

Ғарбий Балхаш бўйида, темир йўлнинг ёнгинасида плавик шпатининг табиий конлари топилди. Оқ рангдан тортиб то гунафша ранггача ҳар хил тусда товланувчи бу минерал химия металлургия саноати ва индустриянинг бошқа тармоқлари учун қимматли хомашё ҳисобланади.

Актюбинск областида ана шу магистрал яқинидан яна бир ҳазина топилди. Бу — антифиллит-асбест кондир.

АВТОМАТЛАР ВАХТАСИ

ДУШАНБА. 28 июлда Душанба шойи тўқиш комбинатида автомат станоклар билан ускуналанган янги цех ишга туширилди. Бундай станокларни Климов машинасозлик заводи ишлаб чиқармоқда. Тоғлик республика тўқувчилари янги ускунага юксак баҳо беришди.

Тожикистондаги шойи тўқиш корхоналари янги техника билан муттасил таъмин этилмоқда. Бу йил республика корхоналари 35 миллион метрдан ортиқ, яъни ўтган йилдагидан беш миллион метр кўп шойи тўқиб беради.

МАМЛАКАТИМИЗДА

МУЗ ТУТҚИНЛИГИДАН

МАГАДАН. 28 июлда Шимолий муз океанида шу йилги энг машаққатли сафар тугалланди. Бир ойча музлар ва катта-катта музлик майдонлар орасида тутқин бўлиб турган кемалар карвони Арктикадаги Певек марказига келди. Қутб авиациясининг учувчилари денгизчиларга катта ёрдам кўрсатишди. Улар муз устида разведка ўтказиб, сузишнинг энг яхши маршрути кўрсатилган харитани кема ҳайдовчиларга ташлашди.

Заполярье кончиларига ускуналар, техника саноат ва озиқ-овқат моллари олиб келган кемалар юкини бўшатиш учун порт причаллари ёнига келиб тўхтади.

УН ИККИ ҚАВАТЛИ «ПЎЛАТ САНДИҚ»

КИЕВ. Ҳозир Украинанинг кўпгина шаҳарларида сақланаётган ҳужжатлар, плёнкалар, фотографиялар бир жойга-Украина ССР янги давлат архиви биноларига тўпланадиган бўлди. Архивнинг ер устидан биринчи қаватлари монтаж қилина бошлади.

Ўн икки ярим минг квадрат метр саҳнни эгаллайдиган 12 қаватли «пўлат сандиқ»да олти миллионга яқин ҳар хил ҳужжат сақланади.

АЛЕКСЕЙ СУРКОВ АСАРЛАРИНИНГ ТЎПЛАМИ

МОСКВА. Бадиий адабиёт нашриёти шоир Алексей Сурков асарларининг тўрт томлик тўпламини биринчи марта чиқармоқда. Дастлабки том яқиндагина китоб магазинларида сотила бошлади. Тўпламдаги бир қанча материаллар биринчи марта эълон қилинмоқда.

ЯНГИ ДОЛЕР

ДОЛЕР (Озарбайжон ССР). Кўра дарёси бўйидаги Долёр қишлоғида бетон ва асфальт ишлаб чиқарадиган ярим автомат завод ишга туширилди. Қишлоқда яна иккита йирик корхона қурила бошлади. Босимли темир-бетон қувурлари заводи йиғма бинокорлик деталлари ҳам тайёрлаб беради. Унинг ёнида қурилаётган шағал заводининг қуввати Озарбайжондаги барча шағал заводларининг қувватидан кўп бўлади. Қишлоқда йирик авторемонт заводи, шиша ва чинни буюмлар заводи қуриш ҳам мўлжаллаб қўйилди.

Қишлоқнинг шаҳарга айланиб бораётганига асосан Шамхор гидроузели «айбли»дир. Долёрдан ўн икки километр шимолда Кўра дарёсига Озарбайжонда энг кучли гидроэлектростанция қуриш мўлжаллаб қўйилган.

ҒАЛЛА ДАВЛАТГА

ЖИТОМИР. Область колхоз ва совхозлари давлатга ғалла сота бошлади. Тайёрлов пунктларига янги дон ҳосилининг дастлабки бир минг тоннаси келиб тушди. Дон топшириш суръати кун сайин кучаймоқда. Попельня ва Ружин районларининг колхозлари мусобақада пешқадамликни қўлдан чиқармаяпти. Бу колхозларда ҳар гектаридан 25—30 центнер буғдой янчиб олинаяпти.

(ТАСС).

ШИРИНЛИК КЎПАЯДИ

Пойтахт аҳолисининг кондитер маҳсулотларига бўлган талаби кун сайин ошиб бораётганлигини ҳисобга олган ҳукуматимиз ширинликни янада кўпайтириш мақсадида Тошкентдаги «Ўртоқ» конфет фабрикасини кенгайтиришга қарор қилди. Фабрика корпусларига қўшимча равишда қурилаётган тўрт қаватли янги цех битай деб қолди. Ҳозир 4-қурилиш тресті бошчилигидаги пудратчилар пардозлаш, канализация, электр ўтказиш ишларини якунламоқдалар. Яқин 15—20 кун ичида цехни батамом ишга тушириш мўлжалланмоқда.

«Ўртоқ» фабрикаси мавжуд цехлар ёрдамида суткасига 35 тоннадан кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқараётган бўлса, янги цех фойдаланишга топширилгач, кунлик ишлаб чиқариш миқдори 50 тоннага етади.

Цехга энг замонавий ускуналар ўрнатилди. Энг муҳими иш шароити яхшиланади. Цехлар бўйлаб тоза ҳаво айланиб юради. Ҳар бир қаватда поток линиялар ўрнатилади, махсус лабораториялар, душхоналар ва кийим ечиш хоналари бўлади.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1965 ЙИЛ БИРИНЧИ ЯРМИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Тошкент область ва шаҳар меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида етти йиллик планни муваффақиятли якунлаш, область экономикаси ва маданиятини юксалтиришда янги муваффақиятларни қўлга киритдилар.

САНОАТ

Ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ярим йиллик плани умуман 103 процент, шу жумладан Тошкент области бўйича 103, Тошкент шаҳри бўйича 102 процент қилиб адо этилди.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда умуман область бўйича 12 процент ортди.

Саноатнинг муҳим тармоқлари ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ярим йиллик планини муваффақиятли бажарди:

	1965 йил ярим йиллик планининг бажарилиши (процент ҳисобида)	1964 йил ярим йиллик планнинг бажарилиши г а нисбатан (процент ҳисобида)
Электр қуввати ҳосил қилиш	102	119
Химия саноати	101	128
Кўмир саноати	104	101
Қора ва рангли металлургия	103	143
Машинасозлик	103	115
Бинокорлик материаллари саноати	102	122
Енгил саноат	101	102
Озиқ-овқат саноати	104	110
Ёғоч ишлаш саноати	102	107

Ялпи саноат махсулоти ишлаб чиқаришнинг кўпайиши ва планнинг бажарилиши бўйсунганлик бўйича қуйидагича характерланади:

	1965 йил ярим йиллик планининг бажарилиши (процент ҳисобида)	1964 йил ярим йиллик планнинг бажарилиш и г а нисбатан (процент ҳисобида)
Ўзбекистон халқ хўжалиги кенгаши корхоналари	102	112
Маҳаллий Советлар	100,4	111
шу жумладан:		
Тошкент область ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси	107	113
Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси	97	112
Республика министрликлари ва ташкилотлари корхоналари	105	114
Иттифоқ министрликлари ва ташкилотлари корхоналари	101	112

Областимизнинг барча шаҳар ва районлари меҳнаткашлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ярим йиллик планини бажардилар, Ўрта Чирчиқ райони бундан мустаснодир.

Саноат маҳсулотлари энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича характерланади:

	1965 йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқарилган	1964 йилнинг ярим йилдагига нисбатан (процент ҳисобида)
Электр энергияси — миллион-киловатт-соат	3836	120
Кўмир — минг тонна	2164	100,9
Трансформаторлар — минг киловольт-ампер	569	125
Брон кабели — километр	6166	109
Химия асбоб-ускуналари минг сўмлик	7524	104
Трактор — дона	8405	121
Трактор прицеплари — дона	13027	116
Кўрак чувиш машиналари — дона	1120	104
Пахта териш машиналари — дона	3950	132
Трактор культиваторлари — дона	7009	107
Трактор сеялкалари — дона	3984	105
Кўприк кранлари, махсуслари ҳам шунга киради — дона	441	100,9
Экскаваторлар — дона	504	114
Қоғоз — тонна	8944	158
Цемент — минг тонна	854	124
Йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари — минг кубометр	509	121
Асбоцемент шифери — шартли миллион плита	36	155
Асбоцемент трубалари — шартли километр	696	84
Дераза ойнаси — минг квадрат метр	1148	98
Бинокорлик ғишти—миллион дона	297	103
Пахта мойи — минг тонна	75	119
Ип газламалари — миллион квадрат метр	88	102
Пайпоқ — минг жуфт	530	102
Ички трикотаж — минг дона	5235	116
Устки трикотаж — минг дона	1596	111
Чарм пойафзал — минг жуфт	4799	102
Рўзғор холодильниклари — минг дона	14	126
Газ плиталари —минг дона	32	135
Мебель — минг сўмлик	7655	107
Гўшт (давлат хомашё ресурсларидан) минг тонна	12	81
Колбаса маҳсулотлари — тонна	7712	106
Сут маҳсулотлари — минг тонна	38	116
Консервалар — шартли миллион банка	11	91
Нон ва нон маҳсулотлари — минг тонна	103	91
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	17	157
Ўсимлик мойи — минг тонна	19	90
Мол ёғи — тонна	172	97

1965 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврндагига нисбатан 633 миллион киловатт-соат кўп электр қуввати ҳосил қилинди, 61 экскаватор, умумий қуввати 114 минг киловатт бўлган кучланишли трансформаторлар, 417 минг сўмлик химия асбоб-ускуналари, 1450 та трактор, 1777 та трактор прицепи, 205 та сеялка, 40 та кўрак чувиш агрегати, 950 та пахта териш машинаси, 166 минг тонна цемент, 7696 минг дона бинокорлик ғишти, 88 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари, 13 миллион шартли плита асбоцемент шифери, 12 минг тонна пахта толаси, 8204 та газ плитаси, 743 минг дона ички трикотаж, 160 минг дона устки трикотаж, 103 минг жуфт чарм пойафзал, 2798 дона рўзғор холодильниги, 5221 тонна ёғи олинмаган сут маҳсулотлари, 6104 тонна кўп кондитер маҳсулотлари тайёрланди.

Қора металлургия ва химия саноати ходимлари ярим йиллик планни муваффақиятли бажариб, қўшимча равишда кўп миқдорда пўлат, прокат ва минерал ўғитлары ишлаб чиқардилар.

Бошқа саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ярим йиллик плани ҳам тўла ва ошириб бажарилди. **Ярим йиллик планга қўшимча равишда 90 минг тонна кўмир қазиб чиқарилди, 405 трактор. 384 трактор сеялкаси, 30 та кўприк крани, 20 та кўрак чувийдиган агрегат, 2173 минг шартли плита асбоцемент шифери, 2963 тонна пахта толаси тайёрланди.**

Халқ истеъмоли товарларининг кўпчилик муҳим турларини ишлаб чиқариш плани зиёдаси билан адо этилди. Ярим йиллик пландагидан ташқари 70 минг жуфт чарм пойафзал, 132 минг дона ички трикотаж, 370 минг сўмлик мебель, 3873 тонна ёғи олинмаган сут маҳсулотлари, 56 тонна мол ёғи, 1491 минг шартли банка консервалар тайёрланди.

Айни вақтда трансформаторлар, бинокорлик ғишти, юмшоқ ёпилғи, йиғма темир-бетон конструкциялари, асбоцемент трубалари, қоғоз, газ плиталари, рўзғор холодильниклари, гўшт, колбаса ва кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш ярим йиллик плани тўла адо этилмади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш плани умуман область бўйича 102 процент қилиб бажарилди. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврндагига қараганда 8 процент ошди.

Саноат маҳсулоти таннархини камайтириш плани умуман область бўйича тўла бажарилди ва икки миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий фойда олинди.

Саноат бўйича умуман топшириқлар ортиғи билан адо этилгани ҳолда айрим корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш бўйича планларни бажармаяпти.

Айрим ҳолларда паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга йўл қўйилмоқда. Бунинг оқибатида истеъмолчилардан, айниқса маданий-маиший эҳтиёжлар ва уй-рўзғор учун зарур бўлган товарлар сифатининг пастлиги ҳақида кўплаб шикоятлар тушмоқда.

Айрим саноат корхоналари янги ишга туширилган қувватларни жуда секинлик билан ўзлаштирмоқдалар. Тошкент қоғоз комбинатида қоғоз ишлаб чиқариш бўйича лойиҳадаги қувватлар. Оҳангарон цемент-шифер ва Бекобод цемент-шифер комбинатларида клинкер, Янги йўл кондитер фабрикасида кондитер маҳсулотлари тайёрловчи қувватлар ва бошқа қатор корхоналарда янги қувватлар тўла ўзлаштирилмаган.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Область қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб шу йилнинг биринчи ярмида меҳнатда янги ютуқларга эришдилар.

Умуман, барча категориядаги хўжаликлар бўйича қишлоқ хўжалик экинлари экиш плани 100,6 процент қилиб бажарилди. Область колхоз ва совхозлари баҳорги дон экиш планини 102,5 процент қилиб адо этдилар.

Чигит, қисқа, энг қулай агротехника муддатларида экиб олинди. Барча районларда чигит экиш плани бажарилди. Умуман область бўйича чигит экиш плани 103,9 процент қилиб адо этилди.

Бу йил сувнинг танқислиги қўшимча қийинчиликлар туғдирди. Қишлоқ хўжалик ходимлари бу қийинчиликларни енгиб, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишни юксак суръатлар билан олиб бордилар. Чигит экилган барча майдонда яганалаш ўтказилди. 129 минг гектардан ортиқ майдондаги ёки барча пахта майдонининг 89 процентидаги ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов берилди. Область бўйича шу йилнинг 20 июлигача барча ғўзаларга умуман, икки ярим марта минерал ўғит берилди. Ғўза қатор ораларига 3,7 марта ишлов берилди, 2,5 марта суғорилди. Ҳамма майдонда чеканка олиб борилаяпти. Бу ишларнинг суръати ўтган йилдагига қараганда анча тездир.

Айни вақтда бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш бўйича ҳам ишлар олиб борилди.

Ҳамма жойда бошоқли ва дуккакли дон экинлари ўриш ва янчиш ишлари олиб борилаяпти. Аммо бу йилги қурғоқчилик оқибатида бошоқли экинлар ҳосили кўнгилдагидек бўлмади. Ана шу факторлар ўтларнинг кам бўлишига олиб келди. Натижада бу йил дағал озуқа тайёрлаш суръати ўтган йилдагидан анча орқада қолмоқда.

Экилган ўтларни ўриш ўтган йилнинг шу давридагига қараганда анча яхши бормоқда. Область колхоз ва совхозлари ҳамма ерда маккажўхори поясидан силос бостиришга киришдилар.

Область чорвадорлари шу йилнинг биринчи ярмида ижобий ютуқларни қўлга киритдилар. Область колхоз ва совхозлари қорамол сотиш ва топшириш ярим йиллик планини 107,3 процент, сут бўйича 107,9 процент, тухум бўйича 100,6 процент, жун бўйича 130,2 процент қилиб адо этдилар. **Шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга сут 11,3 процент, тухум 6,4 процент ва жун 2,6 процент кўп топширилди ва сотилди.**

Қорамоллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги анча ортди. Ҳар бир соғин сигирдан сут соғиб олиш ўрта ҳисобда ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 9,3 процент кўпайди. Ҳар бир товуқдан олинаётган тухум миқдори эса 13,2 процент ортди.

Область колхоз ва совхозларида шу йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сут 10,1 процент, тухум 18,2 процент, жун 24 процент кўп тайёрланди.

Картошка, сабзавот ва меваларнинг эртапишар навларини тайёрлаш ишлари ўтган йилдагига қараганда анча тез суръатлар билан бормоқда.

Область колхоз ва совхозлари ўтган ярим йил мобайнида 253 трактор, 27 та юк автомашинаси, 77 та ғалла комбайни, 27 та силос тайёрловчи комбайн ва 397 та пахта териш машинаси сотиб олдилар. Ярим йил давомида уларга 101303 тонна минерал ўғит етказиб берилди.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти ёрдами билан шу йилнинг биринчи ярмида 11 миллион тонна юк ташилди, 145 миллион тонна-километрдан ортиқ йўл босилди.

Юк обороти ярим йиллик плани 105 процент қилиб бажарилди.

Биринчи ярим йилликда автобусларда 149 миллион, трамвайларда 82 миллион, троллейбусларда 35 миллион пассажир ташилди.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1965 йилнинг биринчи ярмида область халқ хўжалигини барча тармоқларида давлат капитал қурилиш ишлари амалга оширилди.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига асосий фондларни ишга тушириш ўтган йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 26 процент ортди. Капитал маблағ сарфлаш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 27 процент, шу жумладан қурилиш-монтаж ишлари 18 процент кўпайди.

	1965 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан (процент ҳисобида)	
	Тошкент области	Тошкент шаҳри
Асосий фондларни ишга тушириш	85	182,6
Капитал маблағ ҳажми	122	132
Шу жумладан қурилиш-монтаж ишлари ҳажми	118	118

Мавжуд корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига қатор янги ишлаб чиқариш қувватлари, жумладан, Тошкент ГРЭСида янги қудратли турбина ишга туширилди, Тошкент лак-бўёқ заводида лак ва бўёқлар тайёрлаш, «Подъёмник» заводида кўприк кранлари учун металл конструкциялари ишлаб чиқарувчи янги ва бошқа қувватлар фойдаланишга топширилди.

Шу йилнинг биринчи кварталида қишлоқ хўжалигида янги чорвачилик бинолари қурилди, 0,7 минг гектар янги ер суғорилди. Бу 1964 йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 2,7 баравар кўпдир.

Қурилиш ишларига индустриал методлар кенг жорий этила борди, завод шароитида тайёрланган конструкция ва деталлардан фойдаланиш кенгайди.

Йирик панелдан бинолар қуриш ҳажми ортди. Пудратчи ташкилотлар умуман, қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик планини бажардилар ва ўз кучлари билан бажараётган иш ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 17 процент кўпайтирдилар. Колхозлараро қурилиш ташкилотларининг иш кўрсаткичлари 15 процент ортди.

Шундай бўлишига қарамай ҳали қурилишда катта камчиликлар бор. Бу камчиликлар оқибатида ярим йиллик план, капитал маблағ сарфлаш умумий ҳажми фақатгина 95 процент, шу жумладан қурилиш-монтаж ишлари топшириғи 96 процент адо этилди. Айниқса асосий фондларни фойдаланишга топширишнинг аҳволи жуда қониқарсиздир. Бу муҳим топшириқ бўйича ярим йиллик план 84 процент адо этилди, холос.

Моддий ва пул маблағлари ҳали ҳам биринчи навбатда ишга тушириши лозим бўлган объектларда марказлаштирилмаяпти ва бу маблағлар кўпинча иккинчи даражали объектларга сочиб юборилмоқда.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси корхоналари учун минерал ўғитлар сақланадиган омборхоналарни ишга тушириш топшириғи бажарилмади.

ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИНГ ОШИШИ

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайиши ва уларни харид қилиш нархларининг оширилиши колхозларнинг пул даромадларини анча кўпайтирди. Натижада колхозчиларга ҳақ тўлаш миқдори 9 процентдан ортиқроқ кўпайди.

1965 йилнинг биринчи ярмида колхозчиларни давлат пенсияси билан таъминлаш жорий қилинди. Социал таъминот марказлашган иттифоқ фонди маблағлари ҳисобидан пенсия олаётган кишилар сони шу йилнинг 1 июлигача 23,4 мингдан ортиқ колхозчини ташкил этди. Айни вақтда пенсиялар таъсис этиш давом этаяпти. **Давлат ва кооператив савдоси чакана товар обороти ҳажми шу йилнинг биринчи ярмида 510,3 миллион сўмни ташкил этди ва у ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 9,5 процент, шу жумладан давлат савдоси системасида 9,3 процент, матлубот кооперацияси савдосида 10,5 процент ортди.**

Товар оборот ярим йиллик плани 101,5 процент, шу жумладан Тошкент шаҳри бўйича 100,9 процент, Тошкент области бўйича 102,5 процент қилиб бажарилди.

Давлат савдоси системаси товар обороти ярим йиллик планини 101.2, матлубот кооперацияси эса 102,9 процент қилиб адо этди.

Умумий овқатланиш корхоналари бўйича товар обороти ярим йиллик плани умуман 101,1, шу жумладан Тошкент шаҳри бўйича 100,2, Тошкент области бўйича 102,9 процент қилиб бажарилди.

Давлат савдо системаси умумий овқатланш ярим йиллик планини 101,2, матлубот кооперацияси эса 101,9 процент адо этди.

1965 йилнинг биринчи ярмида социалистик маданиятни ривожлантиришда янги ютуқлар қўлга киритилди.

Областда 676,1 минг киши таълимнинг барча турларига жалб қилинган. Фақатгина умумий таълим мактабларида 546 мингдан ортиқ ўқувчи ўқитилди, улардан 25,3 минг киши ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида таълим олди.

Бу йил 11,2 минг киши кундузги ўрта мактабларни, 1,8 мингдан ортиқ киши эса кечки ишчи ва қишлоқ ёшлари ўрта мактабларини битирди.

Областдаги олий ўқув юртларида 87,2 минг студент, ўрта махсус ўқув юртларида эса 42,5 минг киши таълим олаяпти.

Ҳунар техника билим юртлари ва мактабларида бу йил 550 малакали ёш ишчи тайёрланди. Бундан ташқари бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида жуда кенг ҳажмда кадрларнинг малакаси ошириляпти ва янги кадрлар тайёрланяпти.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланди. Касалхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари ва пансионатларда ўринлар сони кўпайди.

Уй-жой қурилиши кенг ҳажмда олиб борилаётир. **1965 йилнинг биринчи ярмида 192301 квадрат метр ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 18854 квадрат метр кўп уй-жой майдони фойдаланишга топширилди.** Уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш ярим йиллик плани умуман 102 процент, шу жумладан Тошкент области бўйича 110 ва Тошкент шаҳри бўйича 98 процент қилиб бажарилди. Биринчи ярим йиллик мобайнида 15459 квартира суюлтирилган ва табиий газ билан таъминланди.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига умумий таълим мактаблари, касалхоналар, поликлиника ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилиши давом эттирилди.

Ярим йилликда ҳар бири 964 ўқувчига мўлжалланган иккита умумий таълим мактаби, 1820 ўринлик ўнта мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ва 100 ўринлик битта касалхона фойдаланишга топширилди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми кенгайди. **Меҳнаткашларга саноат характеридаги хизмат кўрсатиш (шахсий пойафзал, кийим-кечак тикиш ва ремонт қилиш, мебель, металл буюмлари, телевизорлар, рўзғор холодильникларини ремонт қилиш, химиявий усул билан тозалаш, бўяш ва бошқа шу каби) ишлари ҳажми 29 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 56 процент ортди.**

Носаноат характеридаги (кир ювиш, ҳаммом, сартарошхоналар, фотографиялар, прокат пунктлари ва бошқалар шунга киради) хизмат ҳажми 11 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 54 процент ошди. Шунга қарамай, айрим маиший хизмат турлари бўйича ярим йиллик план бажарилмади. Масалан, пойафзални ремонт қилиш, мебелларни ремонт қилиш ва тайёрлаш, металл буюмлари, мураккаб техникавий рўзғор машиналарини ремонт қилиш ва бошқа шу каби маиший хизмат турлари бўйича ярим йиллик план адо этилмади. Қишлоқ жойларда маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоғи етарли эмас. Улар томонидан бажарилаётган ишлар тури кўпинча аҳоли эҳтиёжини қондирмаяпти.

Тошкент область статистика бошқармаси

Тошкент шаҳар статистика бошқармаси

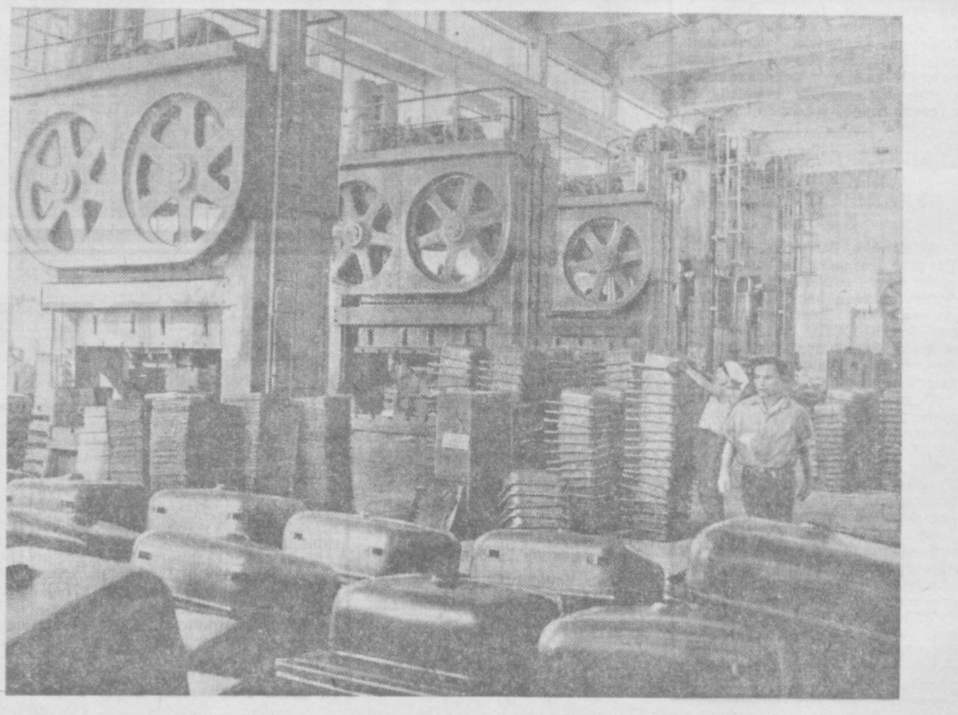

Оҳангарондаги «Сантехлит» заводи уй-жой қурилиши учун санитария-техника асбоб-ускуналари етказиб берувчи Ўрта Осиёда ягона корхонадир. Уни кенгайтириш ишлари ҳамон давом этаяпти. Суратда: мамлакатимизда тайёрланган қудратли техника билан жиҳозланган янги штамповка цехи.

Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТАСС АХБОРОТИ

«ПРОТОН-1» ИЛМИЙ КОСМИК СТАНЦИЯСИ ЎТА ЮКСАК ЭНЕРГИЯЛИ КОСМИК ЗАРРАЧАЛАРНИ ТАДҚИҚ ҚИЛИШ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШГА КИРИШДИ

Ўта юксак энергияли космик зарраччаларни тадқиқ қилиш учун махсус илмий аппаратлар билан жиҳозланган «Протон-1» илмий космик станцияси янги ғоят кучли учирувчи ракета ёрдами билан шу йил 16 июлда Ер атрофидаги орбитага чиқарилгани илгари хабар қилинган эди.

Парвоз программасига мувофиқ, 16 июль билан 28 июль ўртасидаги даврда станциянинг ичидаги илмий ва ёрдамчи аппаратлар созлаб ва синаб кўрилди ҳамда станция космик фазони тадқиқ қилиш юзасидан белгиланган программани бажаришга тайёрланди. Ана шу давр ичида «Протон-1» станцияси билан муттасил алоқа боғлаб турилди.

Станциядан олинган телеметрик ахборотларни ишлаб чиқиш натижалари шуни кўрсатдики, станциянинг ҳамма системалари нормал ишлаб турибди, станциянинг ичидаги ҳарорат ва босим аввалдан белгилаб қўйилган чегараларда бўлмоқда, станциядаги илмий аппаратлар ўта юксак энергияли космик зарраччаларни тадқиқ қилиш комплекс программасини бажаришга ҳозирлаб қўйилди ва ана шу программани бажаришга киришди, бу программа ўз ичига қуйидагиларни олади:

— Қуёшнинг космик нурларини ва шу нурларнинг радиация хавфини ўрганиш.

— Энергияси 100000 миллиард электроновольтгача бўлган интервалда бирламчи космик нурлар зарраччаларининг энергетик спектрини ҳамда химиявий таркибини ўрганиш.

—1000 миллиард электроновольтгача бўлган ўта юксак энергияли космик зарраччаларнинг ядроли ўзаро ҳаракатини ўрганиш.

— Асли келиб чиқиши Галактикага оид бўлган электронларнинг абсолют интенсивлигини ва энергетик спектрини белгилаш.

— 50 миллион электроновольтдан ортиқ энергияга эга бўлган Галактика гамма нурларининг интенсивлигини ва энергетик спектрини белгилаш.

Станциядан олинаётган илмий ахборотлар ишлаб чиқилмоқда ва анализ қилинмоқда.

ОЛИЙ ТЕХНИКА КУРСИ

Қайси участка мастери малакали бўлса, шу участка кўрсаткичи яхши, яъни меҳнат унуми юқори, маҳсулот сифати эса аъло бўлади. Кўпчилик корхоналарда мастерлар малакасини ошириш масаласи бир ёки икки мастерни Тошкент олий техника курсига ўқиш учун юбориш билан чекланарди.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводида бу муҳим масала бутунлай бошқача ҳал этилди. Тошкент олий техника курсининг вақтинча филиали заводда очилди. Курсни мастер ва технологлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда тугатишди.

Ҳозирги кунда корхонадаги ҳамма участкаларнинг технолог ва мастерлари олий техника курсида олган билимларини ишлаб чиқаришга татбиқ қилишмоқда. Заводнинг кейинги пайтларда республикамиз корхоналари ичида илғорлар қаторига ўтганининг асосий сабабларидан бири ҳам шу.

С. ТУЛАЕВ.

Бизнинг мақсадимиз меҳнат кишиларининг юксак даражада ташкил топган дўстлиги ва ҳамкорлиги жамияти — коммунизм қуришдир. Юксак онглилик, меҳнатсеварлик ва интизом, жамият манфаатларига садоқатлилик ана шу жамият кишисининг зарур сифатларидир. Коммунизмда ижтимоий ўз-ўзини бошқариш системаси ташкил топади. Бу системага Советлар, касаба союз, кооператив ва меҳнаткашларнинг бошқа оммавий ташкилотлари бирлашади.

Ана шундай ўз-ўзини бошқаришга социалистик демократияни ҳар томонлама ривожлантириш ва такомиллаштириш орқали ўтилади. КПСС Программасида коммунизм қурилиши жараёнида халқнинг жуда кенг ташкилоти ва халқ бирлигининг тимсоли бўлган Советларнинг ролини ошириш, халқ вакиллигининг формаларини такомиллаштириш ва Советларнинг ишини яхшилаш учун уларга янгидан-янги кучлар келиб туриши, шу тариқа янгидан миллионлаб совет кишиларининг давлатни бошқариш мактабини ўтишлари учун совет сайлов системасининг демократик принципларини ривожлантиришга мўлжалланган тадбирлар кўзда тутилган.

Ҳозирги вақтда кишлок, район, шаҳар, посёлка, область ва ўлка Советларида 2 миллион депутат ва ҳар хил комиссияларда катнашаётган 5 миллион актив ишлаб турибди. Умуман олганда, Советлар 23 миллион активга эгадир. Бу мамлакатимизда катта ёшдаги аҳолининг олтидан бир қисмини ташкил этади. Шунингдек, касаба союзлари, комсомол, ҳамма кўринишдаги кооперациялар ва бошка оммавий ташкилотларнинг роли ҳам ошиб бораётир.

Ҳар бир совет кишиси ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг актив иштирокчиси бўлиши керак. Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Коммунистик партия ана шундай вазифани олға сурмоқда. Партия омманинг давлат, хўжалик ва маданий қурилишда кенг кўламда актив иштирокисиз, уларнинг ташаббус кўрсатиши ва ижодкорлигини тўла рўёбга чиқармай туриб жамиятнинг коммунизм сари муваффақиятли ривожланиши мумкин эмас, деган объектив қонуниятга асосланади.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь, ноябрь (1964 йил) ва март (1965 йил) Пленумлари субъективизмни, хўжаликка илмий раҳбарлик қилишни тасодифий ва ўзбошимча хатти-ҳаракатлар билан, сабот-матонат ва кўп меҳнатни талаб этадиган ишни дабдабали нутқлар, мақтанчоқлик билан, коллективизмни, ижтимоий ишларни олиб боришда кенг оммани четга суриб қўювчи индивидуализмга интилиш билан алмаштиришни қаттиқ қоралади. **Партия Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари омманинг ишлаб чиқариш ва сиёсий активлигини янада оширишга, мақтанчоқлик, хотиржамлик ва бюрократизмга қарши танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг авж олдиришга, коммунистик қурилишнинг ҳамма жабҳаларида ижодкорлик, ўртоқлик ва ўзаро ҳамкор бўлиб ишлаш атмосферасини яратишга чақиради.**

Совет социалистик демократияси яратувчилик демократиясидир, оммани коммунистик онглилик руҳида тарбиялашнинг қудратли воситасидир. Бизнинг демократияни уюшқоқлик ва интизомлиликдан, ҳар бир меҳнаткашнинг ўзига топширилган ишга шахсан жавобгарлигидан, гражданлик бурчини садоқат билан адо этишдан ажратиб булмайди. В. И. Ленин **ҳар бир ишчи ўз заводида ўзини на фақат хўжайин деб билиши керак, балки ўзини мамлакатнинг вакили деб тушуниши, ўз зиммасидаги масъулиятини ҳис этиши керак,** деб таълим берган эди.

Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Негаки, мамлакатимиз меҳнаткашлари ўз юртларининг тўла хўжайинларидирлар. Октябрь революцияси ғалабасининг дастлабки кунлариданоқ Ленин ишчи ва деҳқонларни давлатни бошқаришни ўрганишга чақирди. Меҳнаткаш ўртоқлар! — деб ёзди Владимир Ильич. — Ёдингизда тутинг, эндиликда **сизнинг ўзингиз**

СОЦИАЛИЗМДА ДЕМОКРАТИЯ ВА УЮШҚОҚЛИК

давлатни бошқарасиз. Агар сизнинг ўзингиз бирлашмасангиз ва давлатнинг **ҳамма ишларини ўз** қўлингизга олмасангиз, сизга ҳеч ким ёрдам бермайди.

Шу билан бир вақтда Ленин бошқариш проблемаси билан тўғридан-тўғри боғлиқ бўлган бошқа бир вазифани — юксак уюшқоқлик ва интизомлиликни, озод ходимларнинг онгли бирлашувига асосланган меҳнатнинг янги усуллари ва методларини жорий этиш вазифасини ҳам илгари сурган эди. Капитализмда, деб тушунтирди у, меҳнат интизоми очлик хавфи билан ушлаб турилади. Бу жамиятда бир бурда нондан ажраб қолмаслик учун ишчи ҳар қандай шароитда ҳам меҳнат қилишга рози бўлишга мажбур. Совет тузуми шароитида юксак унумли меҳнат ҳамманинг ва ҳар бир кишининг фаровонлигини тўхтовсиз ошириш манбаига айланади. Лекин буни ҳамма ҳам бирданига тушуниб етмайди. Кўпгина кишиларни эксплуататорлик жамиятидан мерос бўлиб қолган эски урф-одатларнинг юки эзиб туради. Ана шу урф-одатларни тугатиш эса катта тарбиявий ишни талаб этади. Янги ижтимоий муносабатларни, меҳнатнинг янги интизомини яратиш буржуазияни ағдариш билан сира тенглаштириб бўлмайдиган анча мушкул вазифадир, деб уқтирган эди Ленин. Бу вазифа оммавий ва кундалик ишда энг узоққа чўзилган, энг сермашаққат, энг қийин қаҳрамонликни талаб этади.

Кенг меҳнаткашлар оммасини мустақил равишда давлатни бошқаришга, демократизмда қатнашишга кўпроқ жалб этиш интизом ва уюшқоқликни тарбиялаш билан узвий боғлиқ ҳолда олиб борилиши керак. Бусиз демократизм қуруқ митингбозликка айланиб кетиши мумкин. **Қатъий интизом ва меҳнаткашларнинг ўз-ўзини интизомга бўйсундириши, ишнинг кўзини билиш ва ишчанлик, сарамжон-саришталик ва ишда аниқлик — булар социалистик демократизмнинг зарур шартларидир.**

Шунинг учун ҳам Ленин оммада вайсақилар ва ношудлар, мақтанчоқлар ва шовқун-сурончиларга нисбатан муросасиз бўлиш ҳисларини тарбиялашга чақирган эди. Бундай нусхалар бирданига ўнлаб ишга қўл урадилар-у, лекин бироортасини ҳам охирига етказмайдилар. Бемаъни шов-шув, калтабинлик, ортиқча оворагарчилик ишимизга зарар етказувчи ғовдир. Социалистик жамиятимизда бундай нуқсонларга ўрин бўлмаслиги керак.

Доно ленинча маслаҳатларга амал қилиб, Коммунистик партия янги меҳнат интизомини тарбиялаш юзасидан катта ишларни амалга оширди. Социалистик ишлаб чиқариш усулининг ғалабаси ва қарор топиши бунинг дастлабки ёрқин мисолидир. Энг муҳим ижтимоий бурч — меҳнатга муносабат миллион-миллион совет кишилари ҳаётининг қонуни бўлиб қолди. Фабрика ва заводларда, қурилиш ва лабораторияларда, колхоз ва совхозларда фидокорона меҳнат қилиш совет воқелигининг оддий ҳодисасидир. Меҳнатга янгича муносабатнинг ажойиб намуналарини зарбдорлар ва коммунистик меҳнат бригадалари бошлаб берадилар.

Лекин биз юксак уюшқоқлик ва интизомлиликни тарбиялаш вазифасини тўла ҳал этиб қўйдик, деб айта оламизми? Ҳали жамиятимизда кўпчиликни ташкил этувчи ҳалол, соф виждонли меҳнаткашлар билан бир қаторда лапашанглар, бракчилар, юлғичлар ҳам анчагина борлиги сир эмас. Ҳозирча бизда муттаҳамлар, текинхўрлар,ароқхўрлар, безорилар йўлимиздан бутунлай олиб ташлангани йўқ. Бундайлар ишлаб чиқаришгагина эмас, балки совет кишиларининг турмушига ҳам катта зарар келтирадилар. Ана шунга асосланиб, буржуазия идеологлари гўё Совет Иттифоқида янги кишини тарбиялаш иши реал бўлмаган ишдир, деб исботлашга уринадилар. «Совет ахлоқининг моҳияти Манчестр ёки Питтсбургда ахлоқий деб ҳисобланган нарсадан бирон-бир ҳис этадиган фарққа эга эмас», — дейди Жорж Лихтгейм деган бир кимса КПСС Программасига бағишланган мақоласида. Бундай жаноблар совет жамияти ҳозирнинг ўзидаёқ ўн миллионлаб кишиларни тарбиялаш ва қайта тарбиялашда катта муваффақиятларга эришганлигини кўришни истамайдилар. Агар ҳозир бизнинг партиямиз уюшқоқлик ва интизомлиликни тарбиялаш масаласини қўяётган экан, бу эришилган даража билан хотиржамланиб қолмай, яна ҳам олға қараб кетишга интилишни кўрсатувчи оддий ҳақиқатдир. Улар ана шу оддий ҳақиқатни тан олишни ҳоҳламайдилар.

Эътиборни ҳал қилинмаган масалаларга қаратиш — бу жамиятнинг эҳтиёжлари тўғрисида, коммунизм қурилишининг бундан буёнги муваффақиятлари тўғрисида қайғуриш демакдир. Шундай бир фактни мисолга келтириш мумкин. Бизда ишсизлик аллақачон тугатилган. Бу, меҳнаткашлар курашиб қўлга киритган буюк ютуқлардан биридир. Бу, капитализмни бутунлай шармисор қилувчи реал фактдир. Капитализмда эса америкалик буржуа профессори, «Икки хил ҳаёт» китобининг автори Уильям Эбенштейннинг тан олишича, миллионлаб кишилар ишдан маҳрумдирлар. Ана шу тан олишнинг ўзини назарда тутганда социализм ш а х с н и «атомнинг арзимайдиган массасига» айлантиради, деган фикрнинг сариқ чақалик ҳам қиммати қолмайди. Наҳотки, профессор ростдан ҳам миллионлаб ишсизларни «озод шахслар?» деб ҳисобласа. Совет кишиси ҳақиқатан ҳам озоддир, негаки, ишсизликдан кўчага итқитиб ташланишдек мусибат унга хавф солиб турмайди.

Бироқ, ишсизликнинг йўқлиги айрим виждонсиз гражданлар томонидан жамиятга қарши мақсадларда фойдаланилади. Учарлар деб ном олган қўнимсизлар бир корхонадан иккинчи корхонага тўхтовсиз кўчиб юравериб, ишлаб чиқариш учун анчагина қийинчилик туғдирадилар.

Ишчи кучининг қўнимсизлиги ишлаб чиқаришга ҳалақит бераётган корхоналар оз эмас. Совет жамоатчилиги бундай фактга бефарқ қараб тура олмайди. У фабрика ва заводларда, колхоз ва совхозларда, қурилиш ва лабораторияларда, ташкилотлар ва муассасаларда нормал иш шароити яратиш учун ишчанлик билан амалий тадбирлар кўришни талаб қилади.

Совет кишиси ишлайдиган ҳамма жойда уюшқоқлик ва батартиблик, планлилик ва юксак ишлаб чиқариш маданияти, тежамлилик ва халқ бойлигини кўпайтириш тўғрисида қайғуриш бўлиши керак. Меҳнат ва давлат интизомининг бузилишига, пул маблағлари ва материалларни сарфлашга масъулиятсиз муносабатда бўлишга, бажарилаётган иш сифатига виждонсизларча қарашга тоқат қилиб туриш мумкин эмас. Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси ҳар бир киши зиммасига жамият фойдасига виждонан меҳнат қилиш, жамият манфаатларига хиёнат қилувчиларга нисбатан муросасиз бўлиш масъулиятини юклайди. **Барча совет кишиларининг фаровонлиги ҳар бир совет кишисининг алоҳида қандай ишлашига боғлиқдир.**

Интизомни мустаҳкамлаш ва коллективда ҳамкорликни яхши йўлга қўйишда раҳбарлар, ишлаб чиқаришнинг командирлари ва ташкилотчиларининг роли буюкдир. Биринчи навбатда ана шулардан ишчанлик, вақт факторини қадрига ета билиш, ишлаб чиқариш ва давлат интизомига оғишмай риоя этиш талаб қилинади. Кимга кўп имтиёзлар берилса, ундан талаб қилинадиган нарса ҳам кўп бўлади. **Раҳбарлар жамият ва давлат манфаатлари ҳақида ғамхўрлик қилиш намуналарини кўрсатишга даъват этилгандирлар. Улар зиммасига консерватизм, маҳаллийчилик тенденциялари ва штурмчиликка қарши, ишлаб чиқаришга янги техникани жорий этиш учун кураш ҳамда юқори сифатли маҳсулот тайёрлашни таъминлаш масъулияти юклатилгандир.**

Коллективизм, ўртоқларча ўзаро ёрдам, ходимлар ўртасида инсонпарварлик муносабатлари ва ўзаро ҳурмат атмосферасини яратишда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳар куни шуғулланадиган сермеҳнат тарбия иши ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Коллективнинг маънавий таъсир ўтказиши — буюк куч. **Маънавий факторлар моддий стимуллар билан тўғри қўшиб олиб борилганида эса у яна ҳам катта самаралар беради.**

Ходимнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлиги социалистик ишлаб чиқаришни олға сурувчи кучли воситадир. Ленин бу ҳақда 1920 йилдаёқ гапирган эди. Дохиймиз ишлаб чиқариш соҳасида зарбдорлик принципини, истеъмол соҳасида эса — текисчилик принципини жорий қилиш тўғрисидаги таклифни қаттиқ танқид қилган эди. Бу таклифни Владимир Ильич батамом назарий чалкашлик деб характерлаган. Зарбдорлик — бу бирор кишини бошқасига нисбатан афзал кўриш демакдир, деб уқтирган эди Ленин, бу афзал кўриш эса истеъмолсиз қуруқ нарсадир. Ишчилар — материалист кишилар, агар афзал кўриш ҳақида гапирадиган бўлсанг, у ҳолда уларни нон, кийим-кечак, гўшт билан таъминла.

Яхши иш учун меҳнаткаш анча юксак мукофот олиши керак — меҳнатга ҳақ тўлашнинг социалистик принципи ана шундай. Ана шу принципнинг изчил равишда амалга оширилаётганлигини қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларини белгилаб берган КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорлари яна бир бор яққол кўрсатиб турибди.

Биз ижтимоий ишлаб чиқариш энг юксак тараққиёт даражасига кўтариладиган, иш куни энг қисқа бўлган, мехнат ва интизом ҳеч кимга малол келмайдиган жамият — коммунизм сари бормоқдамиз. Бу жамиятда меҳнат яшаш воситасигина бўлишдан ҳақиқий ижодга, қувонч манбаига айланади.

Ана шу олий мақсадга эришиш учун биз социалистик демократияни ҳар тарафлама ривожлантиришимиз, юксак уюшқоқлик ва намунали меҳнат интизомига эга бўлишимиз зарур. Коммунистик жамият дейилади КПСС Программасида, анархия, бекорчилик ва дабдабавозлик жамияти эмас асло. Ҳар бир меҳнаткаш ижтимоий меҳнатда қатнашиши ва моддий ҳамда маънавий бойликларни тўхтовсиз ўстиришни таъминлаши керак.

Коммунизмнинг актив ва онгли қурувчилари кундалик меҳнат фаолияти жараёнида тарбияланади. Меҳнаткашларнинг интизоми ва уюшқоқлигини мустаҳкамлаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётда иштирок этишларини кенгайтириш орқали партия ва социалистик давлат коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун шарт-шароитлар яратадилар.

С. ТИТАРЕНКО.

ЦЕМЕНТЧИЛАР БУРЧИ

Бинокорлар цементни қурилиш нони деб бежиз айтишмаган. У ёки бу объектни цементсиз тасаввур этиш қийин ҳозир. Қурилиш ишларини тобора механизациялаш, индустриал методларни кенг жорий этиш манфаатлари ҳам бундай қимматли бинокорлик материалидан кўпроқ фойдаланишни тақозо этади. Чунки қудратли сув иншоотлари қуришда, турли-туман темир-бетон конструкциялари ва деталлари, иморатбоп панеллар ҳамда бошқа хил материаллар тайёрлашда цемент кўплаб ишлатилади.

Ҳозир областимизда капитал қурилиш ҳажми тобора кенгайиб бормоқда. Янги шаҳар ва посёлкалар, саноат объектлари, маданий-маиший бинолар олам юзини кўраяпти. Буларнинг ҳаммаси цемент ишлаб чиқаришни тинмай кўпайтириб боришни талаб этади. Шуни ҳисобга олиб, сўнгги вақтларда областимизда цемент тайёрловчи янги қувватлар бунёд этишга эътибор кучайтирилди. Цемент тайёрлашни кўпайтириш юзасидан катта ҳажмда ишлар қилинди. Янги цемент саноати корхоналари қурилди, мавжудларининг қуввати оширилди. Меҳнатнинг пухта ташкил этилганлиги натижасида технология жараёнлари анча ихчамлаштирилди.

Ўтган қисқа давр мобайнида республикамизда эмас, балки Ўрта Осиёда энг йирик корхона ҳисобланган Оҳангарон цемент-шифер комбинати тўла қувват билан ишлашга кўчди. Бекобод цемент комбинати қайта реконструкция қилинди.

Етти йиллик областимиз цемент саноати тараққиётида катта из қолдираяпти десак хато қилмаган бўламиз. Ҳақиқатан ҳам ўтган йиллар давомида саноатимизнинг бу муҳим тармоғи мисли кўрилмаган даражада юксалди. Учта корхона коллективининг ўтган йили тайёрлаган маҳсулоти ҳажми 1958 йилдагига қараганда беш баравар кўп бўлди. Цемент областимиз қурилишларидагина эмас, балки республикамиз, Ўрта Осиёдаги қардош республикалар бинокорларига ҳам етказиб берияпти. Бу эса цементни узоқ районлардан ташиб келтиришдек машаққатли юмушга хотима бермоқда.

Цементчиларимиз маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш борасида жуда катта ютуқларга эришганликларини юқорида келтирилган фактлар яққол кўрсатиб турипти. Ишлаб чиқаришнинг бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам бирмунча яхшиланди. Лекин областимиз цемент саноати ходимлари олдида ҳали катта вазифалар турипти. Улар мавжуд ички имкониятларни тўла ишга солаяптилар, деяолмаймиз ҳали. Бу соҳада қатор камчиликлар борки, улардан кўз юмиб бўлмайди. Бу камчиликлар цементчилар меҳнатининг янада салмоқли бўлишига, маҳсулот сифатининг яхшиланиб, таннархининг камайишига халақит бераяпти.

Аввало, шуни айтиш керакки, янги қурилган Оҳангарон ва реконструкция қилинган Бекобод цемент-шифер комбинатларининг лойиҳадаги ишлаб чиқариш қувватлари ҳали ҳам тўла ўзлаштирилгани йўқ. Ваҳоланки, бу корхоналар 1963 йилда тўла қувват билан ишга туширилган эди. Орадан икки йилча ўтиб қолган бўлса ҳам бу корхоналар учун ишлаб чиқариш плани уларнинг қувватидагига қараганда анча кам қилиб белгиланмоқда. Лекин ана шу кам даражадаги топшириқ ҳам ҳар доим тўла бажарилаётгани йўқ. Масалан, ўтган йили Оҳангарон цемент-шифер комбинатида пландагига қараганда 37 минг тонна кам цемент тайёрланди.

Бекобод цемент-шифер комбинати коллективининг иш натижаси ҳам қониқарли бўлмади. У давлатдан 26 минг тонна цемент қарз бўлиб қолди. Шуниси ачинарлики, бу ерда цемент тайёрлаш 1963 йилдагига нисбатан ҳам камайиб кетди. Ўтган йили ҳаммаси бўлиб халқ хўжалигига 63 минг тонна кам цемент етказиб берилди. Бу корхоналарнинг 1965 йилдаги иш натижалари ҳам қониқарли эмас. Ўтган йиллардаги камчиликлар яна такрорланмоқда. Бу йил ҳам давлат плани уларнинг лойиҳадаги қувватларига қараганда анча камайтириб белгиланганига қарамай тўла адо этилмаяпти. Оҳангарон цемент-шифер комбинатида шу йилнинг беш ойлик плани 99,8 процент, Бекобод комбинатида 98 процент қилиб адо этилди. Шу йилнинг тўрт ойида Оҳангарон цементчилари маҳсулот таннархини 44 минг сўмга ошириб юбордилар.

Иқтисодий темада

Бундай камчиликларнинг асосий сабаблари жуда кўп. Цемент корхоналари маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ишчилар, инженер-техник ходимлар куч-ғайратини коллектив зиммасига юклатилган вазифаларнинг тўла бажарилишига, мавжуд техника воситаларидан унумли фойдаланишга, ижодий ташаббусларини эса ички имкониятларни қидириб топиш ва уларни ишга солишга сафарбар этмаяптилар.

Бунинг оқибатида областимиз цемент саноати корхоналари ишлаб чиқаришнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари Иттифоқимиздаги цементчилар ўртача иш кўрсаткичларидан орқада қолаяпти.

Масалан, ҳар бир ишчи ҳисобига ишлаб чиқарилаётган маҳсулот миқдорини олиб кўрайлик. Бу энг муҳим иш кўрсаткичларидан ҳисобланади. Оҳангарондаги цемент-шифер комбинатида ҳар бир ишчи ҳисобига йилига 1083 тонна цемент тайёрланаётгани ҳолда, Бекобод цемент-шифер комбинатида бор-йўғи 701 тоннаданга тўғри келяпти. Бу кўрсаткичлар қаноатланарли деб бўлмайди. Чунки мамлакатимиздаги кўпчилик цемент саноати корхоналарида меҳнат унумдорлиги нисбатан анча юксакдир. Ҳатто шундай илғор корхоналар ҳам борки, уларда йилига ҳар бир ишчи ҳисобига 2000 тонна ва ундан ҳам кўп цемент ишлаб чиқарилмоқда. Уларнинг аксариятида ишлатилаётган асбоб-ускуналар бир хил, деярли фарқи йўқ. Лекин ҳамма гап шу техникадан қандай фойдалана билишда қолган. Областимиз цементчилари бу соҳада илғор касбдошларининг иш тажрибаларини ўрганишлари ва ўзларида қўлланишлари лозим.

Бекобод комбинатидаги тўртта айланма печнинг иш унуми ўтган йили соатига атиги 11,9 тонна цементни ташкил этди. Ҳатто, бу соҳадаги кўрсаткич 1963 йилдагига қараганда 0,2 тоннага камайиб кетди. Мамлакатимиздаги худди шу типдаги печларнинг унумдорлиги бундан 2—2,5 баравар ортиқдир. Бу корхонада печлардан фойдаланиш коэффициенти ҳам анча паст. У нормадаги 0,87 процент ўрнига 0,86 процентга тенгдир.

Цемент саноати корхоналарида асосий фондларнинг ҳар бир сўми ҳисобига ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўрайлик. Бу соҳа бўйича кўрсаткичларни ҳам қаноатланарли деб бўлмайди. У Бекобод комбинатида ўтган йили 57,3 тийинни ташкил этди ва 1963 йилдаги нисбатан 1,4 тийинга кўпайди. Оҳангарон цемент-шифер комбинатида ўтган йили ҳар бир сўмлик асосий фонд ҳисобига 52,5 тийинлик маҳсулот тайёрланди. Оҳангарон бинокорлик материаллари комбинатида бу кўрсаткич 34,3 тийинга тушиб, 1963 йилдагига қараганда 1,4 тийин камайди. Бу областимиздаги учала цемент корхонаси ҳар бир сўмлик асосий фонд ҳисобига ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун барча ички имкониятлардан етарли фойдаланилмаётганлигидан, бу масалага эътибор сусайиб кетганлигидан далолат беради.

Бу корхоналарда маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш юзасидан жуда кам иш қилиняпти. Шунинг учун ҳам уларда тайёрланаётган цементнинг таннархи анча баланд. Оҳангарон цемент-шифер комбинатида ҳар тонна қурилиш нони тайёрлаш учун 11 сўм 22 тийин сарфланмоқда. Лекин бу ҳам мақтовга лойиқ эмас. Чунки мамлакат бўйича ишлаб чиқарилаётган цементнинг таннархи бунга нисбатан анча пастдир. Бошқа корхоналаримизда бу кўрсаткич янада оқсамоқда.

Ўтган йили таннархнинг ўсганлиги натижасида Оҳангарон бинокорлик материали комбинати товар маҳсулоти бўйича давлатга 173 минг сўмлик, Бекобод цемент комбинати эса 263 минг сўмлик зарар келтирди. Шу ерда яна бир масала устида тўхталиб ўтишни лозим топдик. Ўтган йили Оҳангарон ва Бекобод цемент-шифер комбинатлари областимиз қурилишларига 63 минг тонна кам цемент етказиб берди. Натижада Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши 450 минг сўмликдан кўпроқ зарар кўрди.

Юқорида келтирилган мисоллар областимиз цемент саноати корхоналари коллективлари фаолиятида жуда катта камчиликлар борлигини, меҳнатнинг деярлик барча техника иқтисодий кўрсаткичлари мамлакатимиз цементчиларининг ўртача иш кўрсаткичларидан анча паст эканлигини кўрсатиб турибди. Бу аҳволни тезда тузатиш учун барча имкониятларини тўла ишга солмоқ лозим. Мамлакатимиздаги илғор цемент корхоналари коллективларининг иш тажрибасини тинмай ўрганиш ва жорий қилиш, илғорлар ҳузурига ижодий командировкалар билан бориш зарурдир.

Цементчиларимиз қўлига топширилган аксарият асбоб-ускуналар фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида яратилган механизмлардир. Уларнинг қувватидан ишнинг кўзини билиб фойдаланилса иш натижалари янада баракали бўлиши шубҳасиздир. Цементчилар ҳар бир янгиликни амалга ошириб, ўз корхоналари техника иқтисодий кўрсаткичларини тинмай яхшиланиб боришига эришишлари, қурилишларга кўплаб янада сифатли ва арзон цемент етказиб беришни таъминлашлари керак.

М. МИРҲАМИДОВ.

СЕНТЯБРГА ТОРТИҚ

Чирчиқдаги 160-қурилиш тресги уй-жой қурилиш бошқармаси бинокорлари ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Улар яқинда 720 ўринли мактаб биносини қуриб битказдилар. Мактабнинг синфхоналари ёруғ.

Мактабнинг химия, физика, математика кабинетларига ҳозироқ дастлабки ўқув қуроллари келтириб қўйилмоқда. Бу ерда ўқувчилар синфда олган назарий билимларини практик машғулотлар билан мустаҳкамлайдилар. Янги ташкил этилган радиоузелда эса танаффус пайтларида турли хил суҳбатлар ўтказилади. Трест радиооператорлари Л. Шепота (чапда) ва Б. Плохов ўртоқлар ҳозир бу узелда сўнгги монтаж ишларини олиб бормоқдалар. Синфларга қўйилган парталар яна бир бор ювилаяпти. Дераза ойналари чиннидек қилиб артилаяпти. Яна уч-тўрт кундан сўнг мактаб фойдаланишга тўла-тўкис шай бўлади. Суратларда: 1. Радиоузелда приборлар монтаж қилинаяпти. 2. Синфда.

М. Нуриддинов фотолари.

ЎЗБЕК АВИАТОРЛАРИНИНГ ЁРДАМИ

Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармаси АН—2 самолётларининг экипажлари уч ойга яқин вақт ичида Кубань осмонида парвоз қилди. Қанотли механизаторлар кузги буғдойни озиқлантирдилар, уни ҳар хил зараркунандалардан тозаладилар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик авиацияси учувчилари вазифани шараф билан бажардилар. Айниқса, Ҳасанов, Охрименко, Кузнецов, Соболев, Кузьмин ўртоқлар бошчилик қилган ҳаво комбайнларининг экипажлари самарали меҳнат қилишди. Уларнинг ҳар бири 7—8 минг гектар майдондаги ҳосилга химиявий ишлов беришди. Колхоз раҳбарлари, агрономлар, оддий дала меҳнаткашлари ўзбек авиаторларининг хизматини юксак баҳолашди.

М. ВИШЕДСКИЙ.

БИР МАКТАБДА

ЛАГЕРДА

Калинин район «Назарбек» совхозидаги Маяковский номли мактаб маъмурияти бошланғич синф ўқувчиларининг ёзги каникулини мароқли ўтказишларини назарда тутиб, мактабнинг ўзида пионерлар лагери очди. Ҳозир пионерлар лагерида «Назарбек» ва «Тошкент» совхозлари коллективларининг 100 дан ортиқ фарзандлари ёзги каникулини мароқли ўтказишмоқда.

Бу ерда барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Шахмат ва шашка, волейбол ва баскетбол ўйнаш, газета ва журналлар ўқиш, районнинг манзарали ерларига экскурсиялар уюштириш мумкин. Шунингдек, лагерда тематик кечалар ўтказиб турилади. Ўқувчилар пионерлар ёзини ана шундай ҳушчақчақ ва мароқли ўтказмоқдалар.

МАКТАБ БОҒИ

Мактабнинг мевали ва токзор боғлари 1,25 гектар ерни ташкил этади. Бу ерда олма, шафтоли, олча, олхўри, ўрик, нок — қўйингчи меванинг ҳамма тури ва навидан топилади. 3 ишкомдан ортиқ токзорда бу йил узумдан мўл ҳосил етиштирилди.

Ўқувчилар парвариш қилаётган мактаб боғида мевалар ғарқ пишиб етилди. Ҳосилнинг кўплигидан дарахт шохлари ерга тегай-тегай дейди.

— Ҳосилнинг кўплигини қаранг, бу қилинган меҳнатнинг дастлабки илк самарасидир, — дейди боғбон Қурбон ака Тўлаганов. — Ўтган йили совхозимиз территориясидаги мактаб-интернатга 3 тоннадан ортиқ мева ва узум етказиб берган эдик. Бу йил эса 5 тоннага етади. Ҳозиргача ўқувчилар 3 тоннага яқин олма, ўрик, олча ва бошқа мевалар териб топширишди.

ЎҚУВЧИЛАР БРИГАДАСИДА

«Назарбек» совхозининг дирекцияси ўқувчилар ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлади. Ўтган йили бу бригада учун 9 гектарлик майдон ажратиб берилган эди. Ўқувчилар бригадаси ўз сўзининг устидан чиқди.

Совхоз дирекцияси ўқувчилар бригадасининг ўтган йилги иш натижалари эвазига киноаппарат ва радиола совға қилди.

Қ. Тўрахонов, А. Мўлдабоевлар бошчилик қилаётган ўқувчилар звенолари нинг сабзавоткор ва маккажўхорикорлари бу йил ҳам барча экинлардан мўл ҳосил етиштириш мақсадида эрта кўкламданоқ ишни уюшқоқлик билан бошлашди. Натижа ёмон бўлмади. Эртаги экинлардан юқори ҳосил кўтаришди. Жумладан, ҳар гектар ердан 8 тонна ўрнига 9 тоннадан редиска, 22 ўрнига 24 тоннадан карам ҳосили йиғиб олинди.

Ўқувчилар 5 гектарлик майдонда маккажўхори ўстиришаяпти. Яхши ишлов берилиб, озиқлантирилган ҳамда қондириб суғорилган маккажўхори серавж бўлиб ўсмоқда. Жамоат маҳсулдор чорвачилигини янада ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқида яшаётган миришкорлар ҳар гектар ердан камида 900 центнердан кўк масса олишни мўлжаллашмоқда.

Ўқувчилар ишидан мамнун бўлган «Назарбек» совхози дирекцияси мактаб учун беш синф хонали қўшимча бино қуриб беришга киришди.

РЕМОНТ 10 КУНДА ТУГАЛЛАНДИ

Мактаб ремонтига бошланғич синфларда ўқиш тугаши биланоқ киришилган эди.

— Мактаб ремонти ишларини барвақт тугаллаш мақсадида, — дейди мактаб директори ўртоқ Н. Жалилова, — ўқитувчилардан иборат махсус бригада ташкил этилди. Бригадага Б. Иброҳимов, Ў. Ҳолдоров ўртоқлар бошчилик қилишди. 48 кишилик ташаббускор ўқитувчилар бригадаси ремонт ишларини 10 кунда сифатли тугалладилар.

Ремонтнинг барвақт ва сифатли тугалланишида П. Г. Зайцев, Ф. Султонов, И. Иброҳимов, Ў. Салимбоев, Ҳ. Алибоев, Қ. Ниш онов каби ўқитувчилар айниқса жонбозлик кўрсатишди. Бу билан улар мактаб ремонти учун ажратилган 3.000 сўмлик давлат маблағини тежаб қолишди. Иқтисод қилинган маблағ ҳисобига янгидан қад кўтараётган синф хоналарга қўшимча ўқув қуроллари сотиб олинади.

Қурувчилар 5 та синф хонага эга бўлган янги бинони биринчи сентябргача фойдаланишга топширишмоқчи.

Ҳақиқатда ҳам мактабнинг аҳил ўқитувчилар коллективи янги ўқув йилини ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олмоқда.

М. МИРХЎЖАЕВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Москва шаҳар судининг жиноий ишлар бўйича судлов коллегияси шу йил 22—23 июлда Москвада бўлиб ўтган суд процессида Буюк Британия фуқароси Ж. Брукнинг ишини кўриб чиққандан кейин, алоҳида ажрим чиқарганлиги илгари хабар қилинган эди. Буюк Британиянинг Москвадаги элчихонасининг иккинчи секретари К. Бишоп ўзининг расмий мавқеидан фойдаланиб, дипломатик вакил статусига тўғри келмайдиган антисовет қўпорувчилик ишлари ўтказиб келганлиги ана шу ажримда қайд қилинади.

Шу йил 28 июлда Буюк Британиянинг СССРдаги муваққат ишлар вакилига нота топширилди, бу нотада СССР Ташқи ишлар министрлиги элчихона иккинчи секретари К. Бишопнинг дипломатик ваколатхона ходимлари хулқ-атвор нормаларини қўпол равишда бузишдан иборат бўлган ғайриқонуний фаолияти муносабати билан Буюк Британия элчихонасига норозилик билдиради, уни «номатлуб шахс» деб эълон қилади ва СССР тупроғидан дарҳол чиқиб кетишни К. Бишопга таклиф этади.

ИНТЕРВЕНЦИЯЧИЛАРНИНГ АҲВОЛИ МУШКУЛ

Америка денгиз пиёда қўшинлари Доминикана Республикасига сурбетлик билан бостириб кирганига роса уч ой бўлди. Интервенциячиларнинг конституцияни қувватлаб қўзғолон кўтарган ватанпарвар кучларни яшин тезлигида бостирамиз, деган мўлжаллари, Доминикана проблемасини Вашингтон олдиндан тузиб берган йўл-йўриқ асосида тез бирёқлик қиламиз, деган режалари пучга чиқди. Доминикана Республикаси халқининг сабот-матонати, барча прогрессив, демократик кучларнинг ана шу халқ билан бирдамлиги бу ишда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Америка агрессиясига қарши билдирилган норозиликлар тўлқини бутун Латин Америкаси бўйлаб, бутун жаҳон бўйлаб қулоч ёзди.

Бир ўзининг қилган интервенциясига Америка давлатлари ташкилоти кўрган «коллектив чора» тусини бериш мақсадида АҚШнинг ишлатган мураккаб ҳийла-найранглари унчалик самарали бўлмай чиқди. Бу ҳийла-найранглар ҳақиқатда ҳеч кимни лақиллата олмади. Латин Америкаси мамлакатларидаги бир ховуч ҳукуматларгина шу чорани қўлланишда қатнашишга рози бўлди. Доминикана Республикасидаги оккупациячи кучларга «Америкааро кучлар» деб ёпиштирилган ёрлиқнинг сохталигини ҳатто шу қўшинларнинг сон составн ҳам фош қилиб қўймоқда: 11.882 кишидан 10.111 таси АҚШнинг қуролли кучларидир. Қолган мамлакатлар (Бразилия, Коста — Рика, Гондурас, Никарагуа) ҳиссасига 1771 киши тўғри келади.

Қўшма Штатлар БМТ уставининг асосий принципларини сурбетлик билан бузганлиги, ўзбошимчалик ва бедодлик қилишга уринаётганлиги Америка интервенцияси тўғрисидаги масала Совет Иттифоқининг ташаббуси билан БМТ хавфсизлик кенгашига қўйилган маҳалда кенгаш минбаридан неча марталаб фош қилиб ташланди. СССР ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг вакиллари агрессияни тўхтатишни, барча чет эл қўшинларини Доминикана Республикаси территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар.

Доминикана Республикасининг халқига қарши Вашингтон томонидан қилинган иш империалистларнинг «катта таёқ» сиёсати башарасини очиқ кўрсатиб қўйди. Бу иш АҚШ билан унинг Латин Америкасидаги қўшинлари ўртасидаги муносабатларда мавжуд бўлган танглигини беш баттар кучайтириб юборди. АҚШ Америка давлатлари ташкилотини тезроқ ислоҳ қилишга, унинг структурасини озодлик ва мустақилликнинг қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган номатлуб ҳукуматлар ва демократик кучлардан ўч олиш учун қитъадаги бошқа мамлакатларнинг ички ишларига ошкора аралашишдан иборат мудҳиш доктринага мослаштириб олишга уриниб, муваффақиятсизликка учраганлиги бунга яққол мисол бўла олади.

Доимий «Америкааро қуролли кучлар» барпо этиш планлари Латин Америкасидаги кўпчилик мамлакатларнинг қаттиқ қаршилигига дуч келди. Мана шу сабабдан, Америка Давлатлари Ташкилотига аъзо бўлган мамлакатларнинг Рио-Де-Жанейрода ўтказилмоқчи бўлган фавқулодда конференциясини бир неча марта қолдиришга мажбур бўлинди. АҚШ бу конференцияда ўзига керакли Ғарбий ярим шар ҳарбий-сиёсий кучларини тузиш планларини тасдиқлаттириб олмоқчи эди. Ҳозир бу конференция номуайян вақтгача кечиктирилди.

Агрессорлар мушкул аҳволга тушиб қолди. Улар Доминикана Республикасининг халқини тинчлантира олмади ва айни бир маҳалда Санто-Домингдаги операциядан фойдаланиб, ўзининг чексиз жандармчилик планларини бутун қитъа миқёсида жорий этишга муваффақ бўла олмади.

Доминикана Республикасидаги интервенция — АҚШнинг ҳозирги ташқи сиёсатидаги агрессив йўлнинг кўринишларидан биридир. Бу республикада вазиятни нормаллаштиришнинг бирдан-бир йўли шуки, АҚШнинг ва бошқа интервенциячиларнинг қўшинлари дарҳол олиб чиқиб кетилиши, Доминикана Республикаси халқига ўз тақдирини бехархаша ўзи ҳал қилиш имконияти берилиши керак.

И. ОРЛОВ,
ТАСС обзорчиси.

Ханойдан 35 километр узоқликда жойлашган «Нам Хонг» қишлоқ хўжалиги кооперативи Вьетнам Демократик Республикасининг илғор хўжаликларидан биридир. Кооперативда шоли ҳосилдорлиги йилдан-йилга ўсмоқда. Бу ерда асосий қишлоқ хўжалиги экинидан ҳозирда 1955 йилдагига қараганда икки марта кўп ҳосил йиғиб олинмоқда. Суратда: «Нам Хонг» кооперативида шолипоялар ўтдан тозаланмоқда.

В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ҚОТИЛЛАР ТАЛАФОТИ

ХАНОЙ, 29 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги «Озодлик» агентлигига асосланиб, қуйидагиларни хабар қилади: Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шу йил 25 июндан 25 июлгача бўлган давр ичида душман солдатларидан 5.220 кишини, шу жумладан американлик ва австралиялик ҳарбий хизматчилардан 665 кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар, 998 кишини асир олдилар.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шу давр ичида душманнинг 90 самолётини яксон қилдилар ва 26 самолётини шикастлантирдилар. Ватанпарварлар кўп миқдорда ҳарбий транспорт воситаларини яксон қилдилар, 15 ҳарбий кемани ғарқ қилдилар ёки шикастлантирдилар ҳамда тўрт ҳарбий объектни портлатдилар. Бундан ташқари душман билан бўлган жангларда кўп миқдорда қурол-яроғ, шу жумладан 55 пулемет ва 12 тўп ўлжа олдилар.

Камбоджа чегараларида иғвогарлик

ПНОМ-ПЕНЬ, 29 июль. (ТАСС). Бугун бу ерда Камбоджа ҳукуматининг ахбороти эълон қилинди. Ахборотда бундай дейилади: Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукуматининг қуролли кучлари сўнгги ҳафта ичида Камбоджа чегарасини икки марта буздилар. Камбоджа ҳукумати Жанубий Вьетнам томонидан қилинаётган ана шу қуролли иғвогарликларга қарши норозилик билдиради ва бу иғвогарликлар учун жавобгарликни Сайгон маъмурлари зиммасига юклайди, деди.

Жаллодларнинг сони ортмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 29 июль. (ТАСС). Жанубий Вьетнамга янги қўшинлар келтирилди. АП агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, бугун Сайгондан 290 километр наридаги Кам-Рань кўрфазига 101-Америка десантчи ҳаво бригадасининг 3700 солдати туширилди.

Франция-Жазоир битими

ПАРИЖ, 29 июль. (ТАСС). Бугун Франция билан Жазоир нефть чиқариш тўғрисидаги битимни имзоладилар, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги Жазоир пойтахтидан. Битимга мувофиқ, Жазоир мамлакатнинг нефть запасларидан фойдаланиш борасида таъсис этилаётган «Кооператив уюшма»нинг аъзоси бўлиб қолади. Бу — Жазоирга республиканинг нефть ресурсларидан тенг асосда фойдаланиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолиш имконини берадиган битимларнинг биринчисидир.

Оқилона талаб

ЛОНДОН, 29 июль. (ТАСС). «Дейли Экспресс» газетаси ўзининг бугунги редакцион мақоласида Англия ғарбий немислар ядро қуролига шерик қилинмайди, деб гарантия бериши керак, деган талабни қўйди.

Немислар, деб ёзади газета, жаҳонни икки марта уруш гирдобига тортди. Улар ана шу даҳшатли қурол устидан ҳеч қачон, ҳатто заррача контролга эга бўлмасликларини хоҳ Шарқда бўлсин, хоҳ Ғарбда бўлсин ҳар бир миллатнинг манфаатлари тақозо этмоқда.

Сайлов яқинлашмоқда

АНҚАРА, 29 июль. (ТАСС). Туркия парламентига сайлов ўтказувчи олий сайлов комиссияси қарор эълон қилди. Бу сайлов шу йил 10 октябрда ўтказилади. Эълон қилинган ана шу қарорда бундай дейилади: Туркияда 19 августдан бошлаб расмий сайлов олди кампанияси бошланади. Бу кампания вақтида парламент депутатлигига ўз номзодларини кўрсатиш учун рухсат олган турк сиёсий партияларига сайлов олди агитациясини олиб бориш рухсат этилади.

Валиулла Оқмуллаев бошлиқ бригада аъзолари ҳозирги кунда Чирчиқда янги турар-жой массиви бунёд этиш билан банд. Юбилей микрорайонидаги кўпгина бинолар улар қўлидан чиққан. Коллектив ғайратидан 160-қурилиш тресте уй-жой қурилиши бошқармаси бинокорлари жуда ҳам миннатдор. Бригада аъзолари унумли ишлаб, биноларни доим сифатли қурмоқдалар. Суратда: бригада аъзоларидан (чапдан) И. Дек, Ф. Иброҳимов, бригада раҳбари В. Оқмуллаев, В. Чурсин ва С. Шайхуддинов ўртоқларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

АВТОМАТЛАР БИЛЕТ СОТАДИ

Харьковдаги Жанубий темир йўлда янги автомат яратилди. У шаҳар атроф поездларига билетлар сотади. Бу автомат кассанинг электр схемаси, ишлаш принципи, бажарадиган ишлари сонини унгача мавжуд бўлган автоматларникига таққослаб бўлмайди.

Уни ихтиро қилган кишилардан бири — инженер Сергей Максименконинг ҳикоя қилишича, шу вақтгача темир йўлларда автомат кассирлар шаҳар атрофига қатнайдиган айрим поездларга билетлар сотар ва маълум тангалар билангина ишларди. Янги кассир-автомат шаҳар атрофига қатнайдиган 15 та зона поездига билетлар «сотади», бир тийинликдан тортиб бир сўмликкача бўлган ҳар қандай тангаларни қабул қила олади, бир вақтнинг ўзида пулларни ҳисоблаб умумий суммасини ёниб турадиган таблода кўрсатади.

Автоматда «бориш» ва «қайтиш» учун катталар ва болалар билетлари ҳамда юк билетлари олиш учун кнопкалар бор.

Автомат ихчам, фойдаланиш учун қулай. Унга жуда оз энергия — атиги 60 ват кетади, холос. Бу автоматлар темир йўлларда ҳамда самолётлар, пароходлар, автобусларга билетлар сотишда ва ҳатто харидорлар ўзига-ўзи хизмат қиладиган магазинларда кенг қўлланилиши мумкин, деб ҳисоблайди у.

Н. НЕСВИТЕНКО,
АПН мухбири.

Афсонавий китоб

Ҳозир Москвада меҳмон бўлиб турган Югослав журналисти, Югославиядаги халқ озодлик урушининг актив қатнашчиси Боривое Нешкович Н. А. Островскийнинг давлат музей-квартирасига борди. У «Пўлат қандай тобланди» китобининг югослав партизанлари ўртасида афсонавий бўлиб қолган нусхасини бу ерга олиб келди. Китоб бир ҳафта мобайнида музейда туради, унинг фотосуратини олишади, экспозицияга қўйиш учун макет ясашади.

1940 йилда король Югославиясида нашр этилган китобнинг ана шу ноёб нусхасини коммунист Боривое Нешкович йигирма йилдан ортиқ сақлаган.

Боривое Нешкович «Пўлат қандай тобланди» романини биринчи бўлиб таржима қилган ва нашр этган ўз дўсти коммунист Драгутин Костич—Гутанинг жасорати тўғрисидаги материалларни музейга топширди.

Н. Островскийнинг романи босилиб бўлган вақтда, король цензураси «Коммунистик китоб»ни ўтказмаган. Полиция китобнинг бутун тиражини мусодара қилиб ва ман этиб қўйган. Д. Костич китобдан фақат бир неча нусхасини яшириб қолишга улгурган.

Иккинчи жаҳон уруши йилларида «Пўлат қандай тобланди» китобининг кўп миқдордаги нусхаларини Белград полициясининг омборидан топиб олиш ва уни яширин суратда мамлакатда тарқатишга муваффақ бўлинган.

Боривое Нешкович билан Драгутин Костич—Гута партизанлар отрядида бўлиб, «Пўлат қандай тобланди» китоби партизанлар орасида нақадар зўр шуҳрат ва муҳаббат қозонганлигини кўришган. Коммунист Костич қаҳрамонларча ҳалок бўлган. Лекин у таржима қилган ва нашр этган «Пўлат қандай тобланди» китоби яшайберган ва фашизм билан курашда Костичнинг ўртоқларига кўмаклашаберган.

Н. Островскийнинг романи гитлерчилар босиб олган шаҳарларда қўлма-қўл бўлиб юрган. Партизан отрядлари сафига минглаб жангчилар қўшилгандан кейин эса, китоб коллектив равишда ўқила бошлаган. Павел Корчагин қаҳрамонлик ва фидокорлик намунаси бўлиб қолган. 1941 йилда Сербияда ўз «Корчагини» бўлмаган биронта отрядни топиш қийин эди.

Ҳозирги вақтда Югославияда Н. Островскийнинг «Пўлат қандай тобланди» романи Д. Костич—Гута таржимасида яна нашр қилинмоқда.

(ТАСС мухбири).

Кенг экранли кинотеатр

Ўрта Чирчиқ райони марказида яқинда хашаматли бино қад кўтарди. Бу — район меҳнаткашларига армуғон этилган кенг экранли кинотеатр. Унга «Комсомол 40 йиллиги» деган ном берилди.

Кинотеатр биноси ҳозирги энг қулай лойиҳа асосида қурилди. Унда бир йўла 300 киши фильмларни томоша қилиши мумкин.

Кинотеатр ишга тушгандан бери ўтган қисқа вақт ичида 10 дан зиёд кенг экранли бадиий фильм намойиш қилинди.

А. АБДУАЛИЕВ.

Янги магазинлар

Яқинда «Назарбек» совхозининг 2-бўлимида озиқ-овқат ҳамда саноат моллари билан савдо қилувчи магазин ишга туширилди. Шунингдек, пойтахтнинг Хуршид ва Жар кўчалари муюлишда ҳам янги магазин очилди.

Ф. ҒОИИБОВ.

„УМИД“ ВА „ЁШЛИК“ КУБОГИ

СССР футбол федерацияси президиуми иттифоқдош республикалар ҳамда Москва ва Ленинград шаҳарлари терма командалари учун таъсис этилган «Ёшлик» ва «Умид» кубоклари мусобақаларининг низомини тасдиқлади.

ВЛКСМ Марказий Комитети таъсис этган «Ёшлик» кубоги мусобақаларига 1947 йил 1 сентябридан кейин туғилган ўсмирлар қатнаша олади. Командалар олтита зонага бўлинган. Ғолиблар финалда учрашишади. Ўзбекистон футболчилари ўз зоналарида Озарбайжон, Туркманистон командалари билан ўйнайдилар. Ўйинлар икки даврада ўтказилади.

31 июлда республикамиз ёш футболчилари «Пахтакор» стадионида Озарбайжон командаси билан мусобақалашадилар. 8 августда эса Туркманистон командасини қабул қиладилар.

«Умид» кубоги учун эса 1945—1946 йилларда ва 1947 йилнинг 1 октябригача туғилганлар қатнаша олади. Мусобақаларда 17 та команда олимпиада системасида беллашмоқда.

Ўзбекистон командаси биринчи учрашувини 6 августда Туркманистон-Тожикистон матчи ғолиби билан ўтказади. 11 августда эса рақиб майдонида иккинчи марта учрашади.

П. КОНОВАЛОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

31 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Абу Али ибн Сино («Ажойиб кишилар ҳаёти» циклидан).

Рус тилида: 18.50 — Телевизион янгиликлар, 19.05 — Ёшлар дебюти (ҳужжатли фильм), 19.25 — Табассум ҳамроҳингиз бўлсин (телефильм), 19.50 — Совет спорти киножурнали, 20.00 — Голубой огонёк.

21.10 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.15 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 21.55 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/VII да Русалка, 1/VIII да кундуз Этик кийган Мушук, кечқурун Мирандолина.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА — 31/VII ва 1/VIII кеч соат 9 да Ўзбекистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов ва солист Олмахон Ҳайитова иштирокида Хоразм ансамблининг концертлари. Касса кундуз соат 1 дан очилади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Темир ниқоб (эрталаб соат 11 ва кеч 9.20 минутда), Мафтункор Десна (кундуз ва кечқурун) — САНЪАТ САРОЙИ.

Балет юлдузи — «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Тинч кунлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11.40, кундуз 3.20 минут ва кеч 10 да), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Улуғ Ватан уруши — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1.20, 3.40 минут ва кеч 6 да).

Машаққатли довон — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Қора кўзойнак — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да).

Ун иккинчи тун — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Балет юлдузи — «ФЕСТИВАЛЬ», «УДАРНИК».

Лушка — КАФАНОВ номли.

Машаққатли довон — «ВАТАН».

Ҳужум — «1 МАЙ».

Қора кўзойнак — ТЕЛЬМАН номли.

Улуғ Ватан уруши — НАВОИЙ номли.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА
юк машиналарида ишлаш учун
шофёрлар, автослесарлар
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 18-уйда гараж мудирига учрашилсин.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИГА
бухгалтер, бош бухгалтер, старший бухгалтер-ревизор
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 35-уй. Телефон 5-12-27, 5-08-84.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторaси
КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ:

ХОҲ ИШОНИНГ, ХОҲ ИШОНМАНГ
номли кинокомедия

Сценарий автори — А. Галиев. Постановкачи-режиссёрлар — И. Усов, С. Чаплин.

РОЛЛАРДА: Г. Мнацаканова, В. Клименьев, В. Курков, М. Крепкогорская, Л. Шагалова, А. Адоскин, Андрюша Загорский, Игорь Капитонов, Алеша Загорский.

Горький номли киностудиянинг Ялта филиали ишлаган.

1002-КЕЧА
номли музикали фильм.

Сценарий авторлари — Т. Зулфиқоров, Г. Юнгвальд-Хилькевич. Постановкачи-режиссёр — М. Маҳмудов.

РОЛЛАРДА: А. Рубаев, С. Азаматова, А. Косимов, Б. Шлихтинг, М. Бурхонов.

«Тожикфильм» киностудияси ишлаган.

НИКОҲСИЗ ТУҒИЛГАНЛАР
(Прежиховец Воронец новелласи асосида ишланган).
Сценарий автори — В. Дулетич. Режиссёр — И. Претнар.

РОЛЛАРДА: М. Потокар, Р. Космач, В. Скрбнишек, С. Северова, Л. Розман, С. Север.

Югославия киностудияси ишлаган.

ИТАЛИЯЛИК ВАРШАВАДА
номли кенг экранли фильм.
Сценарий автори — Я. Вейрох. Режиссёр — С. Ленартович.

РОЛЛАРДА: Эльжбета Чижевска, Антонио Чифарелло, Збигнев Цибульский.

Польша киностудияси ишлаган.

Қизил куча, 15-уйда турувчи Ғайрат Маҳмудович Акбаровнинг Уста Олим кўчаси, 21-уйда турувчи Шарифа Акбаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Самарқанд дарвоза кўчаси, Термиз проезд, 31-уйда турувчи Абдурауф Мўминович Бухориевнинг шу уйда турувчи Марғуба Бухориева (Саидхўжаева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Островной переулок, 27-уйда турувчи Ефим Матвеевич Лейтманнинг шу уйда турувчи Любовь Алексеевна Лейтмандан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Бошлиқ кўчаси, 61-уйда турувчи Эргаш Ҳожимуродович Алихўжаевнинг Тошкент область, Калинин районидаги «Қорасу» совхозининг 2-агроучасткасида турувчи Малика Тўлагановна Алихўжаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Пушкин кўчаси, 118-уйда турувчи Рауфина Шагавалиеванинг Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 19-уйда турувчи Нормат Умаровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент область, Калинин қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг 2-участкасида турувчи Абдулла Абдуазимовнинг Тошкент шаҳар, Мевазор кўчаси, 1-проезд, 34-уйда турувчи Матлуба Қодировадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Большевик кўчаси, Боғча тупик, 12-уйда турувчи Нафиса Багаутдиновна Галаутдинованинг Оренбург кўчаси, 5-уйда турувчи Ҳасан Михайлович Тугушевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Лангар кўчаси, 6-тупик, 14-уйда турувчи Лали Рўзиеванинг Боксёр кўчаси, 43-уйда турувчи Азамат Рўзимуҳамедовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Пугачёв кўчаси, 1-уйда турувчи Хайри Нуралиеванинг Ленинобод область, Нов район, Ленин кўчаси, 54-уйда турувчи Саид Нуралиевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси коллективи редакция ходими Э. Мамажоновага эри Сиддиқ ЮСУФЖОНОВнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02206 Индекс 64969. Нашр. № 1815